

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

E L O F I Z E T E S

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... .. 600 Lej
Fél évre ... .. 300 Lej
Negyed évre ... .. 150 Lej
Havonta ... .. 50 LejHirdetések díjazásán szorít.
Megjelenik naponta reggel.Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucarestben 50 banvai
több.

A betyárromantika

elevenedett fel újra Erdélyben, Biharban igen kis időre, a legendás Lakatos Béla kapcsán. Kissé furcsán és groteszkül hangzott a mai rádiós, olimpiásos, repülőgépes, konferenciás században, hogy egy társadalomból kitzsított gyilkos bandita kézigránatokkal és egyéb gyilkoló eszközökkel elbujdosott erdők rengetegébe és lesből, orozva lőhette le üldözött, leveleket irkálhatott a hatóságoknak és bujócskát játszhatott a csendőrökkel. Véresen, komolyan hangzana mindez, ha néhal jó Ráday Gedeon idejében történik, de ma, amikor telefon, táviró, vasut és rádió áll már a hatóságok rendelkezésére, a jámbor külföld előtt kissé humoros és naiv az ilyen erőszakkal felmelegített betyárromantika.

Most már vége van ennek is. A hirtelen jött és hetekig tartó tiszavirág izü rablóromantika egy jól irányzott lövéssel megszűnt és egy megfélemlített, rettegésben tartott vidék nyerte vissza újra nyugalmát. Lakatos Béla, aki megkísérelte visszalopni a multat a jelenbe, halott és az üldöző csendőrök már csak a hulláját találták elhagyott erdő sűrűjében. Olyon romantikusan és novellisztikusan hangzik mindez, csak az a kár, hogy igaz volt. Egy tanulság azonban megmaradt. A közigazgatási hatóságoknak végre mégis csak rá kell jönniök arra, hogy nem lehet egész vidékeket csendőri felügyelet nélkül hagyni, nem szabad megtörténni annak, hogy nagyon is tág körzetre osztott helységeken alig pár csendőri vigyáz a lakosság testi és vagyoní épségére. A közbiztonság eddig elhanyagolt ügyét erősebb és biztosabb alapokra kell fektetni, hogy minden ilyen Lakatos Béláskodó kísérleteket még csirájában elfojtassanak, mert a mai szélsőségekre nagyon is hajlamos emberiségnek a rossz mindig nagyon jó példa.

Lakatos Béla, az agyonlőtt gyilkos primitív cigánylegény példája valahogy mementóként áll most a hatóságok előtt. Lakatos Bélát, a megfélemlített falusi lakosság rejtegette az üldöző csendőrök elől, élelmiszertrel látta el és ha a véletlen nem játszik közre, még ma is irhatná gunyos leveleit a csendőröknek. Szeretnék hinni, hogy a közbiztonság ismét visszatér a falvakba és helyes, rendszeres közigazgatással örökre erejét veszik majd annak, hogy máriól-holnapra Lakatos Béla bujjanak elő az erdők mélyéből.

Ferdinánd király Timisoarán

Udvari vadászat Hidasligeten — A király kedden Aradon keresztül tér vissza Bucarestbe

(Saját tudósítónktól.) Ferdinánd király szombaton délután váratlanul, minden előzetes bejelentés nélkül Temesvárra érkezett. A hidasligeti állomáson telefonon értesítette Georgevici dr. temesvári polgármestert, hogy a király autóján Temesvárra indult a városi muzeum megtekintésére. A telefon értesítés kézhezvétele után a polgármester értesítette a többi hatóságok fejeit is, de mire a város vezetői a muzeumhoz értek, Ferdinánd király már régen ott tartózkodott. Őfelsége a legapróbb részletességgel megvizsgálta a muzeumot és sajnálatát fejezte ki, hogy a gyönyörű tárgyak nem egy meg-

felelő szép és fágas teremben vannak elhelyezve. A király társaságában voltaki Mocioni Antal fővadászmester, Hohenlohe-Lengenburg Gottfried örökös herceg, Corenitzky fregatt kapitány és Linzea professzor, a temesvári vadászterdőri szakiskola igazgatója. Ferdinánd király egy óráig tartózkodott a muzeumban, majd az egyik műszerész üzletben halászat felszereléseket vásárolt 798 lej értékben. A kíséret a király által vezetett autóján ezután folytatta útját Hidasliget felé, ahol vasárnap és hétfőn udvari vadászatok lesznek. A király kedden Aradon keresztül utazik vissza a fővárosba.

Uj fordulat előtt a londoni konferencia

Hétfőn meghívják a német képviselőket is — Francia-belga védekezés az angol-amerikai álláspont ellen. — Győz a józan felfogás.

(Saját tudósítónktól.) Az egész világ feszült érdeklődéssel figyel most London felé, mert ami most ott történik, az több egyszerű konferenciánál, itt most hatalmas építő munka folyik. Ezuttal történik komoly és becsületes akarás arra, hogy a háborúokozta mély sebet beheggyesszék. Érdekes eseménye a konferenciának, hogy arra Németországot is meghívják, ami szinte új fordulatot ad a tanácskozásoknak. A londoni konferencia legújabb fázisairól az alább következő eredeti távirataink számolnak be:

Poincaré elhelyezi az első aknáját.

Londonból jelentik: Herriot miniszterelnök interveniót Poincaré nál, hogy a szenátusban megtartandó beszédét hazajöveteléig halassza el. Ha Poincaré nem állana el eredeti tervétől, úgy a miniszterelnök visszautazik Párisba, hogy azonnal válaszoljon Poincaré beszédére. Párisi jelentés szerint a francia és a belga kormány mozgósították az ország legnagyobb bankjait, akikkel szeretnék a Morgan-bankot és az Angol Bank amerikai koncernjét a német kölcsön jegyzésben kijátszani.

Meghívják a németeket.

Londonból jelentik: A németeknek a konferenciára való meghívását mindaddig nem lehetett még el küldeni, amíg a teljes ülés a meghívásukhoz hozzá nem járult. Így tehát a németek a legjobb esetben csak a jövő hét közepére várhatók Londonba. Most már az angol-francia memorandum oda konkludál, hogy ha az esetleges szakértői tervezet változtatásra lenne szükség, ez csak valamennyi érdekelt kormány hozzájárulásával történhetik. A párisi Nouvelle értesülése szerint Macdonald a konferencia hétfői ülésén hivatalos formában fogja kérni a Ruhr-vidék katonai kiűritését. A párisi Temps szerint Németország a következő feltételekhez köti a konferencián való megjelenését: elsősorban ismerjék el Németországot egyenlő tárgyaló félnek. Másik főfeltétel a Ruhr vidék gazdasági kiűritése, ezenkívül az első zónát 1925. januárjáig teljesen ki kell üríteni. A lap értesülése szerint a konferencia az első és a harmadik követelést okvetlenül vissza fogja utasítani.

A német képviselőket alkalma-

sint hétfőn hívják meg a konferenciára és ezek hétfőn vagy csütörtökön meg is érkeznének Londonba. Ezzel egyidejűleg a jóvátételi bizottság valamennyi delegátusát Londonba rendelik. Hírek szerint a német delegáció tagjai a következők lennének: Marx Kancellár, Stresemann külügyminiszter és Luther. — A legközelebbi teljes ülést hétfőn délután négy órakor tartják meg. Az ülés napirendjére kitűzték a Németország részére küldendő meghívást is.

Zavarok a kölcsön körül.

Londonból jelentik: A bankárok és pénzügyminiszterek legutóbbi tanácskozásán foglalkoztak Young amerikai szakértőnek Theunis belga miniszterelnök által pártolt javaslatával. Ennek az a lényege, hogy ha valamely állam önálló szankciópolitikát akar folytatni, úgy tartozik a német kölcsön kamatozásáért és a részletes visszafizetésért szavatolni. A bankároknak az aggodalmuk, hogy a nem stabil francia valuta nem megfelelő fizetési eszköz és így nem vállalhatja az aranyvaluta szerepét, főleg az esetleges francia-belga külön akció alkalmával, amikor is a frankvaluta könnyen értékét vesztheti. A külön szankciókat alkalmazó állam szavatossága szintén alkalmatlan, mert az egyenes felszólítást jelent, hogy Németország ne teljesítse a Dawes-tervezetben vállalt kötelezettségét. Így nemcsak a fennmaradó fizetések, hanem az aranykölcsön biztosításának terfétől is megszabadul. A franciák véleménye az utóbbi pontnál magában Németországban is véleményeltérést vonna maga után, mert éppugy vannak a teljesítésnek, mint a nemteljesítésnek hívei. A bankárok célzást tettek arra is, hogy megelégednének, ha az angol kormány kijelentené, hogy külön akció alkalmazása esetén a kamatozás és a részletfizetés az angol valuta alapján történjék és az angol kincstár megegyezzen később Franciaországgal. Az angol bankban ugyanis nagyobb francia aranyletét van, amely négy-millióra kiegészítve, a kamatozási kötelezettségek fedezésére két esztendő elegendő lenne.

Az aradi városi üzemek új éra előtt

Új alapokra fektetik a közéletet — Az új gépiüzemigazgató bizakodó nyilatkozata — Január elsejétől kezdve leszállítják a vízdíjat

(Saját tudósítónktól.) Az aradi gépiüzemek vezetősége pontos kimutatást készített az üzemek vagyoni helyzetéről, amelyből kétségtelenül megállapítható, hogy ha az illetékes hatóságok sürgős segítséget nem nyújtanak, úgy a város összes gépiüzemi vállalkozásai rövid időn belül csődbe jutnak. Hogy ez az eshetőség milyen katasztrófális körülmények közé juttathatja a város közönségét, azzal tisztában van mindenki. Hogy ne említsünk egyebet, bekövetkezhetik, hogy egy napon nem kap vizet és gázt a város közönsége. Kaufmann Kamil, a gépiüzemek vezetője emberfeletti erővel dolgozik, hogy a katasztrófális összeomlást megakadályozza. A városi műszaki bizottság elé tiszta képet terjesztett a gépiüzemek jelenlegi állapotáról, egyben tervezetet nyújtott be annak megemelésére. A műszaki bizottság komoly megfontolás tárgyává tette a tervezetet és dr. Robu János főpolgármesterrel egyetemben sürgős akciót indított a csőd szélén álló gépiüzemek megmentésére. A Közlöny munkatársa ma felkereste Kaufmann Kamilt, aki a tervezetről a következőket jelentette ki:

— A városi gépiüzemeknek jelenleg öt millió lej fedezetlen adósága van. Ebben az évben már két ízben állottunk olyan helyzet előtt, hogy nagyon illuzóriussá vált a közönség vízzel való ellátása. A famennyiségünk teljesen elfogyott. Sem fát, sem szemet nem tudtunk szerezni, mert az aradi

kereskedőknek két millió nyolcszáz ezer lejjel tartozunk és az adósságok kiizetéséig nem akarunk hűlelni. Az utolsó pillanatban szavazta meg a városi tanács a főpolgármester indítványára azt az összeget, amellyel kielégíthettük a kereskedőket. A gépiüzemek csődjét ezzel elodáztuk. Azonban továbbra előttünk lebegett a rém, amelynek következménye a minden pillanatban beállható katasztrófa. Az 1924 évi első negyedévről összeállított mérleg szintén igen elszomorító eredményt mutat. Alig három hónap alatt 625 ezer lejt fizettünk rá az üzemekre. A helyzet az volt, hogy két eshetőség előtt álltunk, vagy bezárni az üzemeket, ami előidézte volna a kiszámíthatatlan következményekkel járó vizitányt, vagy pedig felemelni a vízdíjakat és ezzel némileg helyreállítani a mérleget. A vízdíjak emelése ellen a főpolgármester erőiesen tiltakozott végre mégis belátta, hogy más mód nincs a gépiüzemek megemelésére.

— A benyújtott tervezetemet tet szóra talált a város vezetőségénél és ha teljes egészében sikerül keresztülvinnem, kilátás van arra, hogy 1925 január elsejétől a vízdíjakat leszállíthatjuk 25 százalékkal. Tervezetem némely pontját már keresztül is vittem, amellyel sikerült a bevételeket emelni és a kiadásokat redukálni. A felesleges és nélkülözhető személyzetet elbocsátottam. Általában az egész vonalon nagy a takarékoság.

— A város vezetősége felhatalmazott, hogy tárgyalásokat folytassak a Creditul Judetului Comunal Bucuresti bankkal tíz millió kölcsön felvétele ügyében. A kölcsönből öt milliót az adósságok kiizetésére fordítok öt millió pedig forgó tőke márad, amellyel egy részéből a hiányzó legszükségesebb gépeket szerezzük be. — A bank hajlandónak mutatkozik a kölcsönt husz éves amortizációra folyósítani. Ha pénz áll rendelkezésünkre, a szükséges anyagokat készpénzzel vásárolhatjuk, ami csak a személt évente 36 ezer lej megtakarítást jelent. A gázgyár-

nál szintén értékes megtakarításokat lehet elérni. Kizárólag szén-gázt adunk ezertul a közönségnek, amelyből sokkal kevesebb kell mint a fagázból. — Ezeken kívül még rengeteg javításra s újításra van szükség a gépiüzemeknek, amelyeket csak a kölcsön felvétele után eszközölhetünk. Ismétlem, ha a terv elé semmiféle akadályt nem gördítenek, január elsejére a vízdíjakat huszonöt százalékkal leszállíthatjuk.

Eddig a nyilatkozat. Arad közönsége egyelőre vár, várja a szép nyilatkozat valóra válnakát.

Nagyszabású utlevélpanama Aradon

Megszarolt ügyfelek — Hamisított okmányokat gyártott a szélhámos

(Saját tudósítónktól.) Az aradi rendőrprefekturához az utóbbi időben számos feljelentés érkezett egyes utlevélkérvényezőktől különféle zsarolásokról és visszaélésekről. A feljelentések alapján a rendőrség megindította a nyomozást, amelynek vezetését Andreescu rendőrigazgató személyesen vette kezébe. A rendőrigazgató megállapítása szerint nagyszabású szélhámosoktól van szó, a melyet egy aradi ember követelt el, aki utlevélkérvényezéssel rendszeresen foglalkozik. Az illető szélhámos közönséget hírdette, hogy bárkinek szerez utlevelet. Tetemes összegeket zsarolt így ki az utlevélkérvényezőktől és a kérvényhez szükséges okmányokat pedig hamisította. A nagyszabású zsarolás és okmányhamisítás ügyében még a rendőrség nem fejezte be a nyomozást. Valószínűnek látszik, hogy a szélhámos nemcsak utle-

velkérvényezőként, hanem más hasonló ügyekkel is foglalkozott és a más hivatalokhoz benyújtott kérvényeket is hamisított okmányokkal látta el. A hamisítások és a hamis okmányokon lévő hivatalfőnökök aláírásai olyan tökéletesek, hogy a leggyakorlottabb szem is alig tudja az eredetitől megkülönböztetni. Holnap vagy holnapután ebben az ügyben szenzációs letartóztatások várhatók. Éppen erre való tekintettel, a nyomozás sikere érdekében, a nagyszabású büntügyben szereplő szélhámos nevére a rendőrség egyelőre — a büntügyi nyomozás teljes befejezéséig — nem közli a nyilvánossággal.

— Új rendőrszektör Aradon

N. Tabac mármaroszigeti rendőrkapitányt a Belügyminiszter inspektori ranggal Aradra helyezte át.

TARCA

Királyok és császárok kincsei

Muzeumba kerültek néhai I. Ferenc József porcellángyűjteményei. Amikor országok fejei, uralkodói fogyasztották az izes falatokat.

(Bécsi levél.) Wien... Olyan ez a ragyogó város, mint egy minden széppel-jóval megrakott, meleg oltalon, amelyet egyszerre árván hagyott a gazdája...

Az évszázados tradíciójú millió ben még minden Róla beszél, — a Spanische Hochschule hatalmas barokktermében még ma is a régi vezényszavakra lépkednek a hófehér lippicai mének, a Schatzkammer vittinjei mögött tompítottan fényel tündökölnék a historial patinájú drágaságok, s a Burg komor, csorba kövelt főva. Néptenyen-beleütközünk borotváltarcu öregekbe, akik még az „unser armer, alter Kaiser“ hivei

voltak s évtizedeken át úgy hozták zsidomultak mint sokat viselt ruhán a gazda testéhez a ráncok és a gyűrődések...

Hatvannyolc évig volt ő ura a Burgnak s a rengeteg szobor, festmény, bútor és műkincs, melyeket alapjában a mai republikánus Bécs is kégyeletsértésnek tartana elmozdítani a helyüktől, jórészt ez alatt az idő alatt halmozódott össze a szinte áttekinthetetlenül tulzsufolt termekben, mert a saját személyére, amilyen puritán és igénytelen volt ő, akit egyszerű, barna, katonás vas öngyön ihletett hialólos csókkal a Burg babonás, fehér asszonya, kifelé épp úgy megkövetelte a reprezentációs udvari pompát, mint Hozzá hasonlóan bölcs és filozófus őse: V. Károly, akinek birodalmában sohasem áldozott le a nap...

A némes színekben, művészi formákban archaizált porcellánokat kedvelte különösen s mondják, hogy mikor egy dinén az 1806-iki híres empire aranyservisznek egy uralakú salátástálát egy lámpalázás lakáj eltörte, —

pedáns háziasszonyként — még aznap szóvá tette az ügyetlenséget a főkomornyik előtt.

A hajdani udvari fogadások, bálók és ünnepek sok fényt látott remiszseencjait, a terítésnél, szervírozásoknál használt porcellánok, bronzok, kristályok, arany- és ezüstneműek káprázatos masszait az összeomlás után a többi császári vagyonnal együtt természetesen lefoglalta a szocialista kormány s formális muzeumi relikviákká degradálva őket, most buzgón szédegeti be utánuk a megtekintési obulusokat: mintha egy élő embert erővel spirituszba rakva, pénzért mutogatnának...

A „liétköznap“, Koronás ezüst talakat és evőeszközöket szinte agyonnyomó, a legfontosabb, leg-hatalmasabb díszkiszéletet, az ünnepi alkalmakkor általánosán használt négyszázszemélyes u. n. Vermeil-szerviszt, (aranyozott, vert- és öntött ezüst) mint a kiállítás legérdekesebb, a mához legközelebb álló specialitását, egy önálló teremben, külön mutogatják. A szem szinte elkáprázik a foszforeszkáló fényességtől, aminj

végigfut a megtömtött livegyszékények sorfalán; — legnagyobb részét a párisi Biennais és a milánói aranyművesek klasszikus produktuma mindez, a 19. század elejéről, a többi stílusos kiegészítés szintén francia és olasz mester-munka s csak a Ferenc József alatt beszerzett nagy tömegű legújabb utánpótlás bécsi eredetű.

— Ez még nem is minden — dicsekszik leplezetlen önérettel az előbbi derek teremőr — 24—24 személyre való porcellánunk és ezüstünk kint van „kölcsönben“ a prágai, varsói és berlini követségeken s a személyenként nyolc-nyolc poharat számláló, két fejű sasos, schönbrunni kristály-készlethől is sok maradt még a Hofkellereiben — reprezentációs használatra a minisztertanácsnak és városiüzemnek, ha valami nagy fejű külföldi érkeznek... De bizony nem igen koptatják őket, akárcsak a kiállítási asztalok székényeszerű alsó üregébe hasonló belből félretett tíz kiló ezüstöt; a nagy vendégjárásnak, a régi szép parádéknak végük, mióta mások az urak a Burgban...

Szélhámosság egy aradi ügyvéd szülője körül

Cirkabátos ur, aki az igazi tulajdonos nélkül eladta a birtokot — A mosonó leánya ötholdas szőlőt vesz

(Saját tudósítónktól.) Furfangos módon végrehajtott csalás történt az aradmegyei Cuvin községben, ahol egy ismert aradi ügyvéd szülőjét adták el a szó teljes értelmében, a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül. Az ügyvédtulajdonos a páratlan vakmerőséggel és bátorsággal végrehajtott eladásról egyik cuvini szőlőbirtokos révén értesült. A ravasz elszántsággal elkövetett csalás érdekes részletei alább következnek:

Az elmúlt napokban történt. Egy délután egy borkabátos, csizmás férfi és egy nem tulságosan elegáns, sőt inkább meglehetősen kopottan öltözött leány állított be dr. Velcsov Géza aradi ügyvéd cuvini szőlőjébe és tudtul adták a csöszöknek, hogy az előttük ismeretlen férfi, az aradi ügyvéd megbízottja, az ő felhatalmazására jött ki a szőlőbe, hogy a megbízott átadja azt a leánynak, mint a jelenlegi tulajdonosnak, mert a szőlő eredeti gazdája azt épen aznap eladta a fiatal nőnek, s biztos felépésű ember bejelentését a csöszök tudomásul vették, s a pár egész otthonosan kezdett viselkedni. Kinyitották az elegánsan berendezett lakást, felterítették és a pincéből jóféle borokat hozták fel. A délutáni evés és ivással ott töltöttek, majd sétára indultak a faluban. Utána Chiorocra mentek és a község házában telekkönyvi kivonatot kértek a szőlőről. Ott azonban felvilágosították őket arról, hogy a telekkönyvi kivonatot Cuvinban kell kérniük. Oda azonban már nem mentek vissza aznap, csak másnap uzsonnáztak megint a lakásban, majd eltávoztak.

A szőlő váratlan „eladásával” részben egy szomszéd értesítette az ügyvédet. Elképzelhető, hogy dr. Velcsov meglepetéssel fogadta az értesítést, mert szándékában sem volt eladni a szőlőt és nem tudott arról, hogy lakásában hivatalan vendégek járkáltak. Érdekes, hogy a fiatal hölgy Cuvinban egy előkelő aradi uriember menyasszonyának adta ki magát és be is mondta aradi lakáscímét. Az ügyvéd — az értesítés vétele után — azonnal kiutazott szőlőjébe, ahol persze nem találta a „vevőt” csak a leány címét kapta meg, a „megbízottnak” is hiült helye volt. Visszajött Aradra és tegnap a vincellérje megjelent az irodában és értesítette az ügyvédet, hogy tegnapelőtt 11 órakor éjjel a leány most már egy másik fiatalemberrel megjelent a kolnánál, ahol azonban a csöszök már nem engedték be. A leány a fiatalemberrel ott aludt az ügyvéd udvarán, majd reggel elmentek. Dr. Velcsov elküldötte vincellérjét a leány által bementett címre. Trandafirilor

(Botond)-ucca 5. szán alá, ahol meg is találták a leányt, akinek mosonó az édesanyja. A vincellér követelésére a leány követte az ügyvéd irodájába, ahol előadta, hogy a borkabátos férfivel a Siria és Arad között közlekedő villamon ismerkedett meg és a férfi előadásra kínálta Cuvinban öt hold szőlőt 250.000 lejért. A leány meg volt lepve az ajánlat olcsóságán és megvette, előlegül pedig, bementése szerint 4000 lejt adott át. Megjegyzendő, hogy az ügyvédnek nincsen Cuvinban öt hold szőlője, csak egy hold és a többi az eladó dr. Bogdán Virgil aradi ügyvéd és Hermann Gyuláné szomszédoktól vette hozzá. Az ügyvéd közölte a leánnyal, hogy a „megvett” szőlő az ő tulajdona, és senkinek azt el-

adni joga nem volt, de a leány most már ragaszkodott a követeléshez. Azonban a beszélgetés folyamán ellentmondásokba keveredett, úgy hogy az ügyvédnek a leány is gyanús volt. A szőlőben ugyanis egy ismert aradi uriember menyasszonyának mondta magát és egészen más nevet mondott, mint ahogyan tényleg hívják.

A feljelentést az ügyben dr. Velcsov már megtette az aradi rendőrségnél. Cuvini vincellérje és csöszei éjjel-nappal a szőlő körül tartózkodnak, nehogy véletlenül még néhány eladó és vevő állítson be és otthonosan lakomázzon az ügyvéd költségére. A rendőrség most teljes apparátussal nyomoz az ismeretlen szélhámos után, a környékeliek pedig élénken találgatják, ki lehetett az eladó, aki igen otthonosan úgy viselkedett a lakásban, mint aki már sokszor megfordult ott.

Agyonlőtték Biharmegye rémét

A betyárrománika vége — A bihardíószegi állomásfőnök agyonlőtte Lakatos Bélát

Oradea-máreről jelentik: Lakatos Béla, Biharmegye rémét tegnap éjjel a Bihardíószegi állomásfőnök agyonlőtte. Lakatos Béla az utóbbi napokat a bihardíószegi szőlőkben töltötte. Tegnap délután behatolt egy környékelői szőlőbirtokos kolnájába, ahol azzal rémítette a birtokos hozzátartozóit, hogy mindenkit agyonlő, ha egyikük is elhagyja a házat. Este felé eltávozott a kolnából és Bihar díószeg felé tartott. Utközben találkozott több vasutassal, akik szolgálatból tértek haza. A vasutasok gyanútlanul haladtak az országúton, mikor váratlanul eléjük topant Lakatos. Két revolvert rájuk szegezve visszazoritotta őket a Bihardíószegi állomásra, ahol Anan Constantinescu állomásfő-

nök nyitott ablak mellett vacsorázott családjával. Lakatos észrevétlenül az ablakhoz osont és revolverével az állomásfőnökre lőtt. A golyó célt tévesztett és Constantinescu a következő pillanatban vadászfegyverét a sötétben eltűnő haramiára sűtötte. A lövés fején sebezte meg Lakatos, aki ennek ellenére tovább futott. Az állomásfőnök azonnal értesítette a csendőrpáncsnokságot Lakatos újabb merényletéről. Ariseanu csendőrszázados még az éjszaka folyamán egy csendőrszázaddal Bihardíószegre érkezett és azonnal hozzászólott a környék felkutatásához. A csendőrök rajvonalba fejlődve végigjárták a község határát és a reggeli órákban egy kertben ráakadtak Lakatos Béla holtestére.

Csendőrök és rendőrök harca

Tévedésből egymásra lövöldöztek.

Berlinből jelentik: Különös harc történt a hannoveri rendőrség és a schmerini csendőrség között. Egy közeli földbirtokos levelet kapott, amelyben ismeretlen egyének felszólították, hogy a két városka közötti utat egy meghatározott helyen 10.000 arany márkát tegyen le, mert különben életével lakol. A földbirtokos jelentést tett a hannoveri rendőrségnek és a schmerini csendőrségnek. Mindkét részről kivonultak a meghatározott napon a kora hajnali órákban, nem látták egymást a látósági emberek. Így egymást tartották a várt zsarolóknak. A két csapat között formális harc fejlődött ki. Lövöldöztek egymásra és több sebesülés történt, mire észrevették a tévedést. A harcot azonnal beszüntették és a sebesülteket a hannoveri kórházba szállították. A várt zsarolók nem is jelentkeztek.

Meghalt Buchmann nagykövet.

Elhunyt a világháború egyik legnagyobb intrikusa.

Londonból jelentik: Szükszavu távirat jelenti, hogy George Buchmann Angliának háború előtti pétérvári nagykövete meghalt. Különös tragikus véletlen, hogy ez az angol diplomata éppen most, a háború kitörésének tizesztendő évfordulója idején hunyta le örök álmra szemét. Buchmann neve erősen összeforrott a borzalmas világháború előidézésének történetével. Anglia akkori nagykövete, mint a később megjelent emlékiratok megcáfolhatatlanul bizonyították egyike volt a véres világháború legnagyobb intrikusainak, a kinek kulissza mögötti munkálkodása igen nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy Európát négy éven át vérpatakok öntözzék.

Rendjelhullás a CFR-nél

Kitüntetett aradi vasutasok névsora.

A hivatalos lap július 22 és 23-i száma folytatólag közli az aradi vasutasok kitüntetését, amelyek a következők: A hűséges szolgálat érdemkeresztjének első osztályát kapták: Berariu János távirász, Bunea György távirász, Ceciu Vazul osztályvezető, Dorutiu Liviusz távirász, Felician Demeter kezelő, Giurca János főmozdonyvezető, Grand József főmozdonyvezető, Lupsai Aurél főmozdonyvezető, Mancas Constantin forgalmi tisztviselő, Montea Victor forgalmi tiszt, Pancotán Sándor mozdonyvezető, Poc Viktor mozdonyvezető, Sarle József hivatalnok, Tivadar Sándor mozdonyvezető, Tripa Antal forgalmi tiszt, Korányi Lajos főmozdonyvezető. A hűséges szolgálat érdemkeresztjének II. osztályát kapták: Abrudean János osztályvezető, Achim Péter munkás, Alba Gábor munkás, Albu Miklós munkás, Anti János fűtő, Berei László osztályvezető, Bireau György mozdonyvezető, Birtalan Ágoston osztályvezető, Bogdán Tamás munkás, Bogatean György munkás, Boian József pályőr, Bucur Simon munkás, Buldea Ilés pályőr, Kazán György fűtő, Cetean Todor munkafelügyelő, Chiupian György munkás, Ciuló Traján munkás, Konstant József munkás, Constantina Constantin munkás, Constantin Péter munkás, Constantin Simon munkás, Cociaba János fűtő, Cozika János munkás, Crista János munkás, Crisan György fűtő, Crisan János munkás, Crisan Sava munkás, Caca Lajos munkás, Canceu Ádám munkás, Dobrescu János osztályvezető, Formanek Lajos ellenőr, Frunza János fűtő, Gal János osztályvezető, Gavrilje Miklós mozdonyvezető, Giurgiut Péter munkás, Grich Lajos ellenőr, Grosz Mátyás fűtő, Hajduk János távirász, Hategan Cornél pályőr, Horváth József munkás, Horváth Albert munkás, Ignatie Dénes munkás, Ilie Miklós munkás, Ispravnic György osztályvezető, Iulinti Péter fűtő, Iubonák János fűtő, Kassai Antal lámpakezelő, Kiss János osztályvezető, Kiss József munkafelügyelő, Koller József mozdonyvezető, Lázár János fűtő, Luca Vilmos ellenőr, Nadaban István fűtő, Mecea János osztályvezető, Micu János osztályvezető, Moguc István munkás, Motu János munkás, Muntean Simon munkás, Nedelcu János munkás, Nicoliti János fűtő, Oláriu György fűtő, Oprea Vazul munkás, Perényi Ödön mozdonyvezető, Petica József munkás, Ponta Octavian fűtő, Pop Péter munkás, Popa János munkás, Rotiu Péter munkás, Rus György osztályvezető, Rus Simon munkás, Sabau Péter munkás, Sibisan Vazul munkás, Serisan János munkás, Solamai Vilmos kapus, Stefan Vazul munkás, Stoan János pályőr, Stoian Miklós pályőr, Stroia Péter munkás, Sausan Miklós munkás, Sabau György osztályvezető, Szántó István mozdonyvezető, Tanase János munkás, Toma János munkafelügyelő, Tóth Miklós munkás, Trifu Demeter fűtő, Urete János pályőr, Uritescu Aurél munkás, Uritescu György munkás, Varga Imre hivatalnok, Volones János munkavezető.

Mikosevits Iván meghalt

(Saját tudósítónktól.) Mikosevits Iván Aradváros nyugalmazott főpénztárosa ma hajnalban elhunyt. A tragikus halálesetet a város közönsége, amely ismerte, szerette és méltányolta Mikosevits Ivánban a puritán, rendszerető, a közönséggel szemben mindig szorgalmas tisztviselőt mélyszéles megdöbbenéssel fogadta. Mikosevits Iván, aki igen rövid idővel ez előtt távozott Aradvárosától, s az Erdélyi Hitelbank tisztviselője lett, mintegy két hónap előtt agyvérzést kapott. Hetekig kérésztül súlyos betegen feküdt, de az öntel áldozó ápolás következtében annyira jobban lett, hogy az utóbbi napokban már felkelt betegágyából. Az elmúlt éj folyamán aztán újabb agyvérzés állott be, amely aztán végzett a széles körökben ismert és becsült főtisztviselővel. Mikosevits Iván mindössze 48 éves volt. Huszonhat esztendővel ezelőtt lépett Aradváros szolgálatába s e hosszú időn át előbb adó-pénztári ellenőr volt, majd később városi főpénztáros lett. Mintaképe volt a nagyszerű köztisztviselőnek, páratlan szorgalmát, munkabírását fölöttesei mindenkor elismerték és nagyra becsülték. Minden reggel ő volt az első tisztviselő a városházán, már reggel 7 órakor fönn volt s dolgozott kitartó szorgalommal, szakadatlanul. Tisztviselőtársainak melegsztő, igaz kollegája volt az elhunyt, aminek legszebb példáját a háború alatt adta, amikor hadbavonult tisztviselőtársainak minden dolgát, ügyét-baját ő intézte el pusztán baráti szeretetből. De nagy szeretet és szimpátia övezte őt a közönség részéről, mert mintaképe volt a figyelmes, szorgalmas, nyitott közlivalóknak, aki a pénztár előtt megjelenő ügyfeleknek a legnagyobb készséggel állott mindenkor szolgálatára. Egész élete, egyénisége annyira hozzáforgott hivatalához, hogy amikor nyugalomba vonult, könnyes szemekkel, a meghatótságtól némán, szótlanul vett búcsút tisztviselőtársaitól. Nyugdíjaztatása után az Erdélyi Hitelbank tisztviselője lett, s ezt az intézetet ép oly buzgalommal, odaadással szolgálta, mint azelőtt Aradvárosát. Haláláról az Erdélyi Hitelbank külön gyászjelentést adott ki.

A tragikus véget ért Mikosevits Ivánt vasárnap délután 5 órakor temetik. Aradvárosi tisztviselő kara mély gyászának kifejezésékepen koszorút helyez a ravatalra, Robu János dr. főpolgármester vezetésével küldöttség kondoleál a gyászabborult családnak; a temetésen a tisztviselőkar teljes számban vesz részt, s gyászbeszéddel búcsúzik a korán elhunyt Mikosevits Ivántól.

VASÁRNAPI KRONIKA

Szegény jó néhai 'Ady Endre halála után elérte, hogy ünneplő egy ország. Öreg szülei megünneplették, hogy ötven esztendeje keltek egybe és az a bizonyos utókor, amely általában igen hálátlan szokott lenni, most sietett megragadni az alkalmat, hogy egy kicsit áldozzon az elfalt fiu emlékének is. Összejövének nagy dikcióra, szavalatokra, énekekre, emléktábla leleplezésre és ünnepléses bankettre irodalmunknak jelesei és mindenki tudott valami jót, kedveset, derűset a Bandiról, szegényről, aki Párisban a Szajna partján álmódott az ő magyar Bakonyáról. Ugyiszólván majdnem mindegyik erdélyi város kiküldte a maga irodalmár fiát Zilahira és Erdmindszentre, hogy mondana ő is ott valamit, vagy vinne egy szál virágocskát. Sajnos, a mi nagy fejlődő kultúrárosunk egy kicsinyt elmarada, Nem küldte ki biz az egy fiát sem, nem méne el egy szál olyan virág sem, ami ebből a humuszából fakadt volna. 'Ady ide, 'Ady oda, van még ennél tán fontosabb valami is. Méltó megörökíteni ezt az utókorunk, mert kultúránban itt nem volna hiány. Van nekünk szépséges virágzó egyesületünk, disz elnökökkel, főtitkárral és titkárral, pénz is akadt volna erre a célra, hisz az egész vajmi sokba úgy sem került, csak hát... Nem olyan nagy baj ez, mi csak ahhoz értünk, hogy önképzőkörösköd-jünk, ehhez aztán igazán értünk. Szegény jó néhai 'Ady Endre ezért talán meg sem fordul a sírjában. Nem is érdemes.

Jön az új divat: az ingblúz. Már hasábos cikkekben számolnak be a divatszakirók az új divat áldásáról, előnyéről, sikkosságáról és olcsóságáról. Az ingblúz tudvalevőleg ing is, meg blúz is. Ahogy akárik. Mielőtt a divatot annak rendje és módja szerint üdvözlőnk, illő dolog előbb nyilatkozatokat kérni, mert nyilatkozat nélkül ma már nem lehetünk el. Először nyilatkozik természetesen a kreáló művész, aki ezeket mondja: "Az új divat szép is, jó is, művészi is, nagy jövőt jósolunk neki. Ez nagyon szépen hangzik, bár az is igaz, hogy eddig soha még művész divat ellen nem nyilatkozott. Se nagy kálap, se fűskalap, se Tutankhamen, se apacs-sál idején. Akkor ez is szép volt és művészi. Az orvos úgy nyilatkozott, hogy őt elfelejtették megkérdezni, amikor a hosszú uszályos szoknya volt divatban, meg amikor olyan fűzöt hordtak, ami még a lélekzést is megnehezítette. Most egyszerre

van szükség az ő véleményére? Mondhat különben akármit is, az ő véleményére úgy sem adnak semmit. Végül egy férjet is megkérdeztek, aki sóhajtott egyet és rezignáltan jegyezte meg: attól félek, hogy ez a nagyon is egyszerű divat nagyon is sokba fog kerülni nekem.

Színház. Ez jó, hálás téma, hogy két lap is megtelne, annyit lehetne róla írni, olyan sirás hallatszik a színház tájékról, hogy illő számú zsebkendő nélkül nem tanácsos a színház tájékára menni. A színház szerencséje eljutott oda, hogy a tönknek attól a bizonyos szélé-től már csak egy parasztlajszerű választja el. Direktor nincs, közönség nincs, gázsí nincs, adósság ellenben van, ilyenkor csak egy dolog segíthet: az egyéni akció. A színészek elkezdnek búcsuzkodni, először csak egymástól, azután a közönségtől. Ki tudja, mit hoz a fölnap, jó lesz még ma elbúcsuzni egy jólsikerült búcsuelőadás keretében, egyéni akció kapcsán. Kissé komikus, kissé szomorú, de inkább szomorú ez az egész dolog. Komoly emberek, idős családapák, itt állnak egy szezon végén minden reménység nélkül, egyedül kis reményük a búcsuelőadás... Valamikor régen, jó konjunkturás színházi világban ha valaki mondta volna ezt, kinevették volna.

Madonna ur megmondta Herriot urnak, hogy így meg úgy, annak a jegyzéknek az albizottsághoz intézett második bekezdésének a főbizottság előtti mikéntje megszövegezendő a Dawes-javaslat gyanántja alapján. Mi re Herriot ur sem maradt adós és amugyis franciásan odamondogatta, hogy a belga-francia hogyis-hivjakok amerikaellenes féleségének ellenére is a németek Ruhrvonala azért is a második albizottság előtti válasza, ma. Így és ehhez hasonlóan, szépen megfogalmazott és az érthetlenségig nagy szerű diplomáciai körmondatokban intézik el Párisban a világ urai Európai sorsát. Hogy tulajdonképpen miről folyik a szó Londonban, azt senki sem tudja, ami alapjában véve nem is fontos. Már úgy is jelezték, hogy ezt a konferenciát követi egy másik konferencia és ezen a konferencián azután istenigazában elintézik az öreg Európát. Csak azt szeretnék, ha már egy olyan konferencia lenné a melyen szépen és érthetően megmondták annak az Európának, hogy tulajdonképpen mit is akarnak vele.

alatt két minőségben működött s ugys mint színész, ugys mint rendező művészt, elismerten" szepet produkált. Rövid visszaillesztést vetve aradi multjára, kiragadjuk abból a "Hattyu" trónörökösét, a "Színház" harmas férfi főszerepét, a "Vörös malom" Magisterét, valamennyi jelentős eseménye városunk színházi életének. Azután következik az a sok kacaglató vigjátéki figura, amelyek Darvas Ernő volt megismerésítője s érthetően áll előttünk a távozni készülő művész ált-

ános, nagy népszerűsége. Mert Darvas Ernő távozni készül és vasárnap este tartja búcsufelléptét. Erre az alkalomra a Szabinnók elrablását, ezt a régi híres vigjátékot választotta ki s ebben Rettegi Fridolin ripacsdirektort játsza. A szeretetével sohasem fukarkodó közönség azzal ad legszebben kifejezést elismerésének, ha vasárnap este zsúfolt nézőtér kiáltja oda a rivalda előtt megjelenő Darvas Ernőnek: a viszontlátásra.

* Az aradi nyári színház műsora. Vasárnap este: A szabinnók elrablása, bohózat. Darvas Ernő búcsuja. Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Tosca, opera. Róna Dezső búcsuja. Baksay Judit és Tihanyi Zoltán felléptével. Szerda: Gyermektragédia. Ekecs Ferenc búcsuja. Csütörtök: Bajadér. A karszemélyzet jutalomjátéka. Horváth Mici, Zilahi Irén, Galetta Ferenc és Sebestyén Jenő felléptével. Péntek: Pompadour. Horváth Mici búcsuja, Zilahi Irén, Galetta Ferenc, Sebestyén Jenő felléptével.

* A timisoarai színház műsora. Vasárnap délután: Vén gazember. Este: Bánk bán.

* Horváth Mici, a közönség dédelgetett primadonnája pénteken tartja búcsufelléptét a Pompadourban. A már jóelőre hatalmas érdeklődést kiváltó búcsuelőadásnak külön érdekessége a szereposztás, mert a címszereplő primadonna mellett az operett többi főszerepeit három vendég: Zilahi Irén, Galetta Ferenc és Sebestyén Jenő játsza.

* Tosca — vendégekké. Amint már jelentettük, az Aradról végleg távozó Róna Dezső a Toscát választotta búcsufellépésül. Az általános kedvelt nagy opera címszerepét Baksay Judit, a váradai színház drámai énekesnője, Cavaradossit az Aradon előnyösen ismert Tihanyi Zoltán énekli.

* Ekecs Ferenc a Gyermektragédiában búcsuzik szerdán.

* A karszemélyzet jutalomjátéka csütörtökön a Bajadérban. Horváth Mici, Zilahi Irén, Galetta Ferenc és Sebestyén Jenő felléptével.

* Vatiann Livia operaénekesnő kedden, e hó 29.-én este fél 10 órakor tartja hangversenyét az aradi Kulturpalotában. Jegyek előre a Diecezana könyvkereskedésben (Bul. Regina Maria) válthatók.

— Ma már mindenütt úgy beszélnek az Erdélyi Életről, mint az olvasóközönség legkedveltebb hetilapjáról. A legújabb számban az erdélyi írók és újságírók legkitünőbb írásai jelentek meg, melyek magyarázatát adják annak, hogy miért kapkodják széjjel már megjelenéskor az Erdélyi Élet minden számát. Komoly politikai és közgazdasági cikkeken kívül rengeteg humorisztikus cikket tartalmaz a legújabb szám.

— Szerelmi kaland a szállóban, Kárvavesztésért a halálba. Hogy kell férjet fogni? Vasárnap a karzaton (Nádas). Ónagyságra bűvös köpenye. A világ vége, Szenzációs hírek, Tréfás apróhirdetések, Szerkesztői üzenetek, stb. című érdekes cikkeket közöl az "Aradi Fáklya" mai legújabb száma.

Férfi INGEK divatszínkében 208L-101 Szilveszter, Arad, a motorállomással szemben.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Darvas Ernőbúcsuzik

Utoléso fellépte vasárnap a Szabinnók elrablásában.

Három esztendővel ezelőtt jött Aradra Darvas Ernő, nem mint teljesen idegen, mert a háború alatt már vendégszerepelt itt egy budapesti művészegyetessel. Az aradi színház kötelékében eltöltött idő

Hogyan működik az aradi állampolgársági hivatal

Robu János főpolgármester ellenőrző-szemléje

(Saját tudósítónktól.) Az állam polgársági ideiglenes lista — mint ismeretes — napok óta közszemlén van, s a közönség, megfogadva a hivatalos felhívásokat és figyelemztetéseket, szépen, rendszerben, fegyelmezetten, minden tolongás elkerülésével jár utána állampolgársága ügyeinek. Reggeltől estig rendelkezésre is áll az érdeklődő lakosságnak az állampolgársági hivatal, amely a városháza tanácsstermében székel, s amelynek gyors és zavartalan működését maguk a vezető hatóságok is minden eszközzel előmozdítani igyekeznek. Ezt a célt szolgálja Robu János dr. főpolgármester legújabb rendelkezése, amellyel az állampolgársági hivatal vezetésével Covaceviciu Jenő dr. városi árvaszéki ülnököt bízta meg, aki a

nap minden órájában a közönség rendelkezésére áll, s a jogkereső publikumnak minden tekintetben teljes utbaigazítással, felvilágosítással szolgál. Az állampolgársági hivatal működése különben közvetlenül érdekli a város vezetőségét is, aminek tanúságtételeül Robu János dr. felkereste a hivatalt, s annak működéséről behatóan érdeklődött, s hosszú időn figyelte, hogyan folyik a hivatal utbaigazító, felvilágosító működése, amely fölött végül is legteljesebb megalégedését fejezte ki.

Az állampolgársági igazolásokról rendjén ma a következő aradi lakosokat utasították vissza: Vass István és családja, Dandi Imre és családja, Varga Imre és családja, Ranyecz István, Hangel Ida, Vlagyovits József és családja, Samt Károly, Samt Mária és gyermekei.

Forradalom a grammofoon miatt...

A legújabb aradi tizenhárom vértanu. — Egy ház felizgatott lakói merényletre készülnek az ördögi masina ellen. — Aki elátkozza Edisont.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség egy rendkívül humoros tartalmú levelet kapott a napokban egy elkéseredett lakótól, aki nem kívánt kevesebbet a rendőrségtől, minthogy tiltsák meg egyik lakótársának a grammofoonálást. Az érdekes levél tartalma a következő: *Prefektura Politiei, Arad.* Kérem a tek. Rendőrséget arra felelni, hogy nem lehet megakadályozni azt, hogy valaki kora reggeltől késő estig folyton grammofoonozzon. Az egyik pincelakás lakója Tordai cipész éjjel-nappal recsegteti öreg grammofoonját, úgy, hogy az ember szinte a bolondok házába szeretne vonulni. Ott talán csendesebb az élet. Tizenhárom lakó van és mind egyformán szenved. Már elátkoztuk mérgeinken azt is, aki feltalálta ezt a rémes hangszert. Kérem a tek. Rendőrséget, ha csak lehet segítsen 13 kétségbeesett lakón. A levél aláírása ez: *egyik a 13 közül, Arad, Vécsey-ucca, házszám.*

A levél tartalma elég arra, hogy felkeltse a mindenre kíváncsi újságíró figyelmét és ezért elhatározta, hogy közelebbi információkat szerzek erről a zenekedvelő lakóról. Sikertelenül megnyerni az egyik lakótárs bizalmát és megtudni a kis család napi programját, amely a lakókra nézve, éppen olyan kellemetlen lehet, mint amilyen mértékben másoknak érdekes. Kora reggel: a kis család öltözködni kezd, közben felhúzzák a grammofoonot és vidám induló hangjai mellett öltözködni. Amíg a hangszert lerecsegteti az indulót, a töb-

bi lakó természetesen felébred az ablakokon kihallatszó disszonáns hangokra és ilyenkor küldi az áldásokat Edison fejére. Király Ernő dalai mellett a reggeli, majd ismét egy induló és kezdődik a munka. Színváltás: a hangszert a konyhába kerül, a család kisleánya odavonul, felhúzza a hangszert, ráteszi a Mágnes Miskából ismeretes „Surolok és síkálok” dalt... erre természetesen megkezdődik a dalnak megfelelő munka. A további programot már nem is kell vázolni, talán elég ha csak ennyit jegyzünk ide: stb. Egészen késő estig. Ekkor lágy aldatódal kerül műsorra és a család aludni vonul. A szegény, modern 13 vértanu pedig szenved és viseli vértanúságának keresztjét. Nemhiába szerencsétlen szám a tizenhárom... Most végre fellázadt a 13 és elhatározta, hogy segítséget kér. És mindezért Edisont átkozták. Szegény... minek találta fel a grammofoonot és ha már feltalálta, minek jutott el Aradra a Vécsey-uccába találmánya. A rendőrség, amely utóvégre senkinek nem tilthatja meg, hogy passziójának hódoljon... ezuttal nem segíthet a 13 vértanun.

Ellenőrizhetően hírek szerint a Vécsey-uccai ház lakói arra határozták el magukat, hogy ha a derek cipésmester nem szünteti be a grammofoonot, vagy legalább is nem mérsékeli annak tempóját, úgy merényletet követnek el a masina ellen. A szerencsétlen tizenhárom vértanu már mindenre el van szánva és ha a közeljövőben egy gra-

mofoon ellen elkövetett merényletéről számolunk be, senkise lepődjék meg ezen. A ház felizgatott lakói

már leszámoltak mindennel és elmennek a szélsőségig is, sőt még azon is túl... (m. r.)

Belgrád a hadüzenet napján.

Egy magyar újságíró érdekes visszaemlékezései — „Sokaknak lesz még melegük!”

(Saját tudósítónktól.) Léway Mihály a Nap egykori belgrádi tudósítója az alábbi érdekes visszaemlékezéseket írja a háborús Belgrádról:

— Kibirhatatlan forró július nap volt... A Kalimegdán háza csak úgy öntötték ki magukból a forróságot... Még a rettenthetetlen újságírók is a Balkán-szálloda árnyas terraszára húzódtak és onnan kiáltották lapjaik legújabb szenzációját:

— Pasics azt tanácsolta a királynak, hogy fogadják el a monarchia memorandumának követeléseit.

Azokban senkisémet vett lapot, a szerb közönség az indítványt hazaárulásnak vette és nem érdekelték a részletek. A forró levegő kibirhatatlansága mellett az osztrák-magyar alattvalók még nyomasztóbbnak érezték a levegőt az utolsó 24 órában, mert nagy bizonytalanságban voltak: mit hoz az utolsó nap...? A laptudósítók a Moszkva szállodában gyülekeztek és a portás suttyogva azt tanácsolta nekünk, hogy utazzunk el az első vőnattal. Maradtunk, ami csak természetes volt. Ott volt a Manchester Guardian, a Times, a New York Herald, a japán Nisi-Nisi-Simbun lap tudósítója és még számos orosz, francia, belga tudósító. A kávéház asztalain megállás nélkül kopogtak a herdozható írógépek... dr. Dillon a Daily Chronicle munkatársa királyi audiencián volt és éppen most diktálta titkárnőjének a cikket. Az osztrák és magyar tudósítók a külügyminiszterium felé vették útjukat. A palota mellett levő horbélylól éppen Stefanovics osztályfőnök lép ki. Barátságosan üdvözlö bennünket és az osztrák jegyzék elfogadhatatlanságáról beszélt.

— A szerb nemzet nem fogadja el, azonban minden a külföldtől függ. Ha el kell fogadnunk, nincs más hátra, mint belenyugodni. Még egy választ várunk és akkor meglátjuk. Az eddigi helyzet az, hogy elfogadjuk a követeléseket.

— Az utolsó válasz megérkezett... Oroszország segítséget ígért a szerbeknek. A szerb diplomaták fellélegzettek... meg van mentve a helyzet. A szerb hadügyminiszter audiencián volt a királynál és ott határozott utasításokat kapott. Az osztrák-magyar követtséghez megyünk... Giess báró a kertben időzik Láng Mihály képviselővel és több magyar újságíróval... Déli egy óra volt. A ház közelében megáll a szerb miniszterelnök kocsija, egy pillanat és körülvették az újságírók.

— Mi újság, kegyelmes uram? — Majd a követjünknek mondom meg — mosolyog a miniszterelnök. Báró Giess eléje megy, kezét fognak és együtt haladunk a követtség felé. Együtt hemennek... míg künn az izgatottságtól remegünk és várunk. Eltelik egy negyedóra. Kinyílik az ajtó, kilép a miniszterelnök követe

— Most, kegyelmes uram, mi újság? Meleg van. — És kinek lesz még melege. — Kérde Kéri Pál, az Est munkatársa.

— Oh, lesznek még emberek, akiknek melegük lesz. — hangzott a kétértelmű válasz és azzal mosolygott. — Au revoir. — Báró Láng Szemlinbe utazott hogy gróf Tiszának az eredményt megtelefonálja. A követ kiadja a parancsot: csomagolni. Elállt a lélegzetünk. Tehát háború. A követ felszólítására kijelentettük, hogy mi is utazunk. Csak Kéri maradt vissza. A mikor a kocsi a Moszkva szállodához mentünk, a portás már a kész csomagokat adta át. — Tudtam, hogy elutaznak és csomagoltam. — És mentünk. A külügyminiszterium és az orosz követtség falán már a király mozgósítási parancsát plakátirozták és a tömeg örült extázisban ordította: — Zivió Pasics. — Zivió Kralj Péter. És a tömeg lelkesült kiabálása kísért hennünket ki a szerb fővárosból...

MOZI

xx Kacagóest vasárnap és hétfőn a Marosparti mozgószínházban. Harold Lloyd „Ó”, Amerika és ma már az egész világ legkedveltebb filmkomikusával a főszerepben egy kacagtató, egészen újszerű, egész estét betöltő vígjáték. „A nagymama kedvence” kerül vasárnap és hétfőn vetítésre a Marosparti mozgószínházban. Kezdetől a befejezésig folytonos kacagás fogja kísérni Harold Lloyd, „Ó”, a végtelenül szimpatikus és kedvelt világhírű filmkomikus egészen újszerű művészi alakítását, mellyel a chicagói filmversenyen méltán nyerte a „világ legjobb filmkomikusa” címet. Előadás kezdete pontosan fél 10 órakor.

xx Copperfield Dávid-film az aradi Apollóban. Dickens világhírű regénye nyomán készült Copperfield Dávid c. filmet vetíti az Apolló, mely az összes nagy mozivárosokban csodálatos hatást ért el. Ebben a képen az író saját élettörténetét tárul a néző elé, melynek meghatározó jelenetei egy előjátékon és 7 felvonáson keresztül viszik a nézőt egy különös életen keresztül. Az érdekes film keddig marad műsoron.

xx Ma, vasárnap és hétfőn vetíti repriméként az aradi Uránia mozgószínház a Hetedik menyország című kacagtató filmet, amelyben Patt és Patáchon játszik a főszerepet.

xx A rózsalovagok titokzatos világa. Az aradi Apolló mozgószínház szenzációs filmet mutat be szerdán „Szegény császár” címen. II. József császárnak, a kalapos királynak egy bűbajos szerelmi történetét adja a ragyogó kiállítású film, amelynek keretében élénk rajzik a szabadkőművesek, rózsakeresztes lovagok és jezsuiták titokzatos világa. Az Apolló mozgószínház ez a legújabb slágerfilmje szerdától szombathig marad műsoron.

Meghiúsult az Averescu — Marghiloman-párt

A néppárt kongresszusa október közepén lesz

Bucurestiből jelentik: Az Averescu-párt végrehajtó bizottsága tegnap igen fontos értekezletet tartott Averescu tábornok elnökele alatt, amelyen a párt miniszterviselt tagjai Valeanu, Rascanu, Coranda tábornokok, Garoflid, Cudalbu, Petrovici, Trancu-Jasi és Atanasiu teljes számban jelentek meg. Az értekezleten Averescu tábornok széles körvonalakban vázolta a belpolitikai helyzetet, s leszögezte, hogy a hadügyi kormány legelső feladata az, hogy feltétlenül rendet teremtsen, s e tekintetben teljes mértékben azonosítja magát a kormány által tett intézkedésekkel. Majd a belpolitika legutóbbi eseményeivel főleg pedig a fuziók kérdésével foglalkozott, s részletesen ismertette azokat az előzetes megbeszéléseket, amelyek a néppárt és a Marghiloman vezetése

alatt álló konzervatívpart esetleges fuziójának létrehozására irányultak. A tábornok azután közölte azokat az akadályokat, amelyek a fuziók tervek megvalósítása elé tornyosultak. A végrehajtóbizottság ezután egyhangú határozattal végleg elejtette a Marghilomannal kötendő fuzió tervét. Majd a kormány működését bírálta és arra a konklúzióra jutott, hogy a liberálisoknak minél előbb távoznok kell helyükről az ország érdekében s egyben ama reménynek adott kifejezést, hogy a jelenlegi kormány távozása után a néppárt kerül kormányra. Averescu tábornok beszéde után az értekezlet a legközelebb megtartandó kongresszus ügyéről tárgyalt s elhatározta, hogy a kongresszust a párt október tizenötödikén Bukarestben tartja meg.

Románia előgedellen a háborus jóvátétellel.

Titulescu nyilatkozata a londoni konferenciáról.

Bucurestiből táviratozzák: Az Adeyerui mai számában a következő Titulescu londoni követtel folytatott intervjút közli, amelyben a követ a londoni konferenciáról a következőket mondta:

A konferencia főcélja, a szakértők Németországra vonatkozó javaslatának végrehajtása. Az első javaslat Németország fizetési lehetőségének biztosítása. Szóba került egy bankalapítás terve, amely a költségvetést egyensúlyozza és a pénz értékét stabilizálja. A javaslat szerint Németországnak nyolcszázmillió aranyárka kölcsönt kell nyújtani. A román reparációs költségek biztosításáról, kijelentette Titulescu, hogy az egyezség Romániára egy a százhoz arányt állapít meg. Németország kártérítési kötelezettségének ezt a megállapítást miniszter korábban nem fogadhatta el, mert igazságtalan és mert nagy terhe-

ket ró az országra. Pedig Románia nemcsak az ellenségtől szenvedett közvetlen kárt, hanem károsodott a petroleum források és szondák elpusztításával és a Moszkvába vitt kincsekkel és értékekkel is.

A kisantant képviselőitől a londoni konferencián ezeket mondta Titulescu:

— Romániának a konferencián, úgy mint a többi kisantant államoknak külön képviselője van. Három bizottság működik a konferencián, amelyekben a kisantantnak eredetileg nem adtak helyet. Csak később sikerült bizottságonként két-két tagot elérnünk. A konferencia sorsára vonatkozólag kijelenti, hogy a további sikernek az az alapja, hogy az angol-francia meg egyezés sikerüljön, ha ez meg van, úgy a további tárgyalások a folytatódó konferenciákon mennek végbe.

képpen intenzív közigazdaságot folytatnak. Ugyanis éppen cipő-nagyáruházat alapítottak és a szükséges cipőkészleteket úgy szerleik meg, hogy megvárták, a míg a járókelők szépen beleléptek a fekete masszába, amit itt ötlelesen „Aszfalt”-nak neveznek. A járókelők cipőiket nem tudták többé kihuzni a masszából, inkább behagyták. Az elmés bennszülöttek az így nyert cipőkből azonnai megalapították a „Reklam” cipő-nagyáruházat.

Érdekes ezeknek a bennszülötteknek a műveltsége is. Még mindig ott tartanak, hogy: „A kutya-harapást a szőrével kell gyógyítani.” Tehát nyár idején a meleget is meleggel próbálják elűzni. Hatalmas tüzet raknak ezekbe a katlanokba és boldogan sütkéreznek a meleg mellett. Egyesek szerint ugyan télen hatásosabb lenne ilyen aszfaltolvasztó kályhákat felállítani, mert akkor legalább melegedhetnének az emberek s tüznél, de mindenkit aki ilyen észzerül, jevaslattal áll elő, lemosolyognak. A félmeztelen és folyton kö-

romkodó kavargató bennszülöttek különös előszeretettel pályáznak a szép fehér női ruhákra, a szürke cementport rendszerint blyankor szokták kiszórni, amikor egy fehérbe öltözött nő megy arra. Állítólag az aszfaltosok províziót kapnak a mosodatulajdonosoktól

minden bepiszkitott fehér ruha után, ami szintén csak újabb biztosítéka annak, hogy ez a barnabőrű faj felette fejlett üzleti érzékkel rendelkezik. Arad város erkölcséről, kulturájáról és egyéb furcsa szokásairól legkezelebb számolok be. (k. s.)

SPORT

Magyarország ünnepli Posta Sándort

A kultuszminiszter köszönete a kardvívás olimpiai világbajnokának.

Budapestről jelentik: Posta Sándor olimpiai világbajnok tisztelőre az Atlétikai és Lovassport Egyesület tegnap este ünnepi vacsorát rendezett, amelyen meleg ünnepi beszédekkel a győztes magyar vívót. A felkészítő beszédet Rákosi Jenő, a kiváló magyar publicista mondta. Előtt e vacsorára — úgy mond, — hogy hódolatát fejezze ki a magyar kard nagyszerű képviselője előtt, aki a magyar névnek nagyon szép, világra szóló dicsőséget szerzett Párisban. A köszöntők során felolvasták Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter levelét, aki levelében üdvözölte Posta Sándort s a kormány nevében hálás köszönetét

fejezte ki a magyar nemzet érdekében kifejtett pompás és jelentős munkáiért.

O Budapesti vízpoló-csapat Angliában. Londonból jelentik: A Ferencvárosi Torna Club vízpoló csapata tegnap kezdte meg nyolc mérkőzésre terjedő angol túráját. Az első mérkőzést Wiganban tartották meg. A magyar csapat nagyon szépen dolgozott és játékával kivívta az angol szakőrök elismerését. Az első meccs azonban nem járt még sikerrel, amennyiben 6:4 arányban az angolok győztek. A vereség oka a sekély medence és a túlkicsi pálya volt. Az FTC a második mérkőzésen a Hyde Seal csapata ellen 4:4 arányban eidöntetlenül mérkőzött.

O Magyar uszók Spanyolországban. Barcelonából jelentik: A magyar uszók és vízpolójátékosok az olimpiász befejezése után a spanyol uszósövetség meghívására Barcelonában versenyeztek s ott a következő eredményeket érték el: 100 m. melluszás: 1. Sipos (Müegvetem) 1 p. 19 mp., 2. Barla, 3. Hollósi; 100 m. gyorsuszás: 1. Bárány (Eger) 1 p. 06 mp., 2. Turnovszky (MAC); 400 m. sprintuszás: 1. Magyarország 2 p. 32.4 mp. Magyarország vízpolócsapata Spanyolországot 6:2 arányban legyőzte.

O Magyar vívóbajnok halála. Budapestről jelentik: Földváry György dr. miniszteri tanácsos, a Magyar Vívósövetség és a Nemzeti Vívó-Club alelnöke, többszörös magyar vívóbajnok ma negyvenkét éves korában meghalt.

O Országos Old-boys atlétikai verseny és barátságos mérkőzés az AAC I. és egy ismert első osztályu

egyesület I. csapatai között vasárnap, július 27-én az AAC Arad, Strada Serb (Török G.-u.) sporttelepén. Ritka sportesemény lesz ma délután 4 órai kezdettel, ahol az öreg atléták találkoznak egy országos verseny keretén belül. A versenyt a fenti két első osztályu csapatok mérkőzése követi. Rendes helyárak.

O Felüggesztették az országos bajnoki mérkőzéseket az aradi és timisoarai kerületekben. Clujról jelentik: Ugylátszik a központ is megelégedte azt a sok herce-lurcát, ami a timisoarai és az aradi kerületekben a bajnokság körül lejátszódik, meri mint egy ma ideérkezett távirat közli, a bucuresti labdarúgó-szakosztály bizottságot küldött ki az ottani viszonyok megvizsgálására. A vizsgálat levezetéséig az országos bajnoki mérkőzéseket a két kerületben felfüggesztették. Így tehát egyelőre eimarad a vasárnapi ATE—Muresul CFR országos bajnoki mérkőzés.

Bombamerénylet a jószáshelyi zsidótemplom ellen

Bemba a templom fala alatt — Nyomozzák a tetteseket — Emberéleiben nem esett kár

(Saját tudósítónktól.) Rövid távirat jelentette ma délelőtt az aradi ügyészségnek, hogy Jasasiel (16-százshelyen) bombamerényletet követtek el a zsidó templom ellen. A távirat a bombamerénylet részleteiről semmiféle irányban nem értesítette az ügyészséget. Azonos tartalmu távirat érkezett délután a vármegyei prefektúrára is, amely szintén nem közölte a merénylet lefolyását. A Közlöny munkatársának telefonon a következőket sikerült megtudni a merényleteiről:

— Tegnap késő esti órákban hatalmas robbanás verte fel Jószáshely község csendjét. A robbanás olyan óriási volt, hogy Gurahoncon is hallották. A község la-

kosai rémülten szaladtak ki házaikból és siettek a robbanás irányába. Kiderült, hogy eddig ismeretlen tettesek a zsidó templom ellen bombamerényletet követtek el. A bombát a templom belsejében a fal tövében helyezték el, valószínűleg azzal a szándékkal, hogy a péntek esti ünnepi istentisztelet alatt robbanjon fel. Különös véletlen, hogy a bomba az istentisztelet után explodált, amikor már mindenki távozott a templomból. Az eddigi megállapítások szerint a merényletnek nem volt emberáldozata. A gurahonci csendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be a merénylők kézrekerítésére. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a merénylet milyen bom-

Egy kis tudomány...

Az alábbi következő beszámolót a londoni földrajzi társaság legutóbb tartott ülésén C. H. I. Jeremiás felfedező mondotta el általános tet-

szés és csodálkozás mellett. Uram, — mondotta a nagy tudós — hosszú bolyongás után sikerült karavánommal beérkezni Arad városába, amely a szélesség 46. és a hosszúság 21. fok között fekszik. Mindjárt meglepett, hogy az uceákon hatalmas katlanokban valami fekete masszát főztek a bennszülöttek, amit vedrekben azután kitaláltak az uccára. Más bennszülöttek viszont a fekete masszát „Hé, nem lát”, meg „Vak magam” kiáltásokkal igyekeztek szép laposra simítani. Először nem tudtam ezt a műveletet megérteni, később azonban rájöttem, hogy ezek a felmeztelenre vetköztetett bennszülöttek tulajdon-

bával történt. A hatása óriási volt, mert a templom egyik fala teljesen beomlott és az egész templom beomlással fenyeget. Valószínűnek tartják, hogy a merényletet kisebb kalibetű gránáttal követték el, a melyet gyújtó zsinórral kötöttek össze. Az aradi ügyészség saját hatáskörében is elrendelte a nyomozást.

HIREK

— A volt kereskedelmi államtitkár Timisoarán. Angelescu volt kereskedelmi államtitkár, a bucuresti kereskedelmi akadémia igazgatója, a Bánát megtekintésére augusztus 2-án Timisoarára érkezik. Angelescu meglátogatja Aradot, Herkulésfürdőt, Resicát, Piskit és Vajdahunyadot.

— A közoktatásügyi minisztérium képviselője az esperanto kongresszuson. Anghelescu közoktatásügyi miniszter az Aradon augusztus 2-5-én tartandó IV-ik romániai esperanto kongresszuson való képviselővel megbizta Babescu Viktort, az aradi „Iosif Vulcan” állami középiskola igazgatóját.

— A timisoarai rendőrprefektus szabadságon. Liuba Valér timisoarai rendőrprefektus ma kezdte meg négy hétre terjedő szabadságát. Távollétében Mihailescu rendőrigazgató helyettesíti.

— Eljegyzés. Zillich Annuska (Varjas) és Prász József (Arad) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság. Cselleng Jenő f. 16 28-án este fél 8 órakor vezeti ol-tárhoz Aradon, a Minorita templomban Balázs Katóka urleányt. (Minden külön értesítés helyett.)

— Aradi rendőrtisztek előléptetése. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a következő aradi rendőrtisztek királyi dekrétummal való kinevezését, illetve előléptetését: Stana Trajánt elsőosztályú komisszár specialifá, Dragiciu Aurelt, Mihailescu Aurelt, Giurgiu Romulust elsőosztályú komisszárakká és Deteschan Jánost másodosztályú komisszárak nevezék ki.

— Karagó est vasárnap és hétfőn az aradi Marosparti mozgószióházban.

— Kinevezés. Arad város vezetője kinevezte Tóth Pétert, az Astra gyár konstruktorját a városi gépüzem vezetőjévé.

— Pincetűz. Tegnap este kigyuladt az aradi Ingusz-féle dobozgyár pinchelyiségében elhelyezett papirhulladék. A tüzről azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely rövid munka után eloltotta a tüzet. A kár jelentéktelen.

— Halálozás. Reichler Lajos, a Neuman Testvérek Rt. egyik legrégebbi főtisztviselője tegnap meghalt. Az elhunytat családja és nagyszámú rokonai gyászolják; haláláról a Neuman Testvérek Rt. külön gyászjelentést adott ki.

— Bőreljen Karpai könyvtárban

— Arad város tanácsa f. évi május 10-én tartott ülésén a jég árát a műszaki bizottság véleménye alapján a következőképpen állapította meg: egy tábla házhoz szállítva 20 lej, egy tábla a gyárban átvéve 18 lej.

— Karagó est vasárnap és hétfőn az aradi Marosparti mozgószióházban.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

— Öngyilkos tűzdebizományos. Budapestről táviratozzák: Dr. Bán Zoltán tűzdebizományos ma felakasztotta magát. A tűzdebizományost csekkhamisításért körözte a rendőrség. Tettét valószínűleg emiatt követte el.

Utlevél a menyországba.

Ma, amikor az ember pár lépést sem tehet anélkül, hogy utlevél, legalább 12 pecséttel és 65 aláírással ne legyen birtokában, talán meg sem lepődünk azon, ami 1541-ben feltűnést keltett. Egy jámbor orosz elhatározta, hogy egész életén keresztül tanúsított jámborságáért most elveszi jutalmát és az érsekhez folyamodott, hogy állítson számára egy utlevelet a menyországba, hogy ott bizonyíthassa vallásosságát. A Britis-muzeumban őrzik ezt a nem mindennapi iratot, amelynek a pontos fordítása alább következik: „Mi Makarius, Isten Kegyeleméből Kiew, Volhynia és egész Orosz ország érseke, a mi Urunknak és Barátjának Szent Péternek bizonyítjuk, hogy Isten egyik legáltalánosabb szolgálója Teodor Wladimirszkij herceg ma meghalt. Kérjük őt sürgősen, hogy vezesse be a menyek országába, mert megadtuk neki a feloldozását összes bűnei alól és áldásunkat adtuk rá. Nem áll sem mi utjában, hogy oda jusson, tehát azért ezt az utlevelet állítjuk ki részére. Kiállított Kiewben július 30-án. 1541-ik évben, Makarius, Kiew, Volhynia és egész Oroszország érseke.”

Ilyen hatalmas pártfogás és ilyen hiteltel bizonyítvány mellett biztos, hogy a menyek Kapus rögtön a hetedik menybe küldötte a jámbor herceget...

— A világhírű Clauson csoport, a berlini Wintergarten művészei, július 30-tól augusztus 2-ig rövid vendégzereplésre Aradra érkeznek.

— D'Albert zongoraművész súlyos balesete. Berlinből jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt Eugen D'Albert világhírű zeneszerzővel és zongoraművésszel. A művész Lugano közelében motorbiciklin kirándult, utközben feborult a biciklivel és súlyos sérülést szenvedett. A járókelők a luganoi kórházba szállították, ahol kezelés alá vették. A gálans kalandjairól is világhírű művész csak nemrég hangversenyezett Timisoarán és Aradon, ahol nagy sikereket aratott.

— Arad környékének legkellemesebb szórakozóhelyén, az ujaradi Tündérvárban vasárnap délután fél 4-től a késő esti órákig az aradi és timisoarai színházak egyesült zenekara hangversenyez.

— Karagó est vasárnap és hétfőn az aradi Marosparti mozgószióházban.

Zypsoform

LEGUIA BB

Leverik a kormánycsapatok a brazilai felkelést

Rio de Janeiroból jelentik: A sanpaoloi felkelők végső kétségbeesésükben kétszer is megpróbálkoztak az őket körülvevő ostromgyűrű áttörésével, hadmozdulataik a főváros felé irányultak, de

mind a két kísérlet meghiúsult, s a kormánycsapatok a felkelőket nehéz harcok után visszaverték. A felkelők súlyos veszteségeket szenvedtek s kénytelenek voltak visszavonulni.

Amsterdamot tűzveszedelem fenyegeti.

Felrobbant egy másfélmillió literes petróleumtartály.

Amsterdamból jelentik: A hollandi petroleum és aszfalttársaság gyártelepén egy másfélmillió literes petróleumtartály kigyuladt és felrobbant. Az első robbanást a borzalmas hatású explóziók egész sora követte. Amsterdamot tűz-

veszedelem fenyegeti, mert a tüzoltók nem képesek megbirkózni a borzalmas tűz rejtendő erejével. Ugy hírlik, hogy a pusztító robbanásoknak több halott és sebesült áldozatuk is van. A kárt hozzávetőleges számítással több millió hollandi forintba becsülik.

Az aranylejes vámtarifa előnyei és hátrányai

A gyáriparosokra kedvező az új vám

— A kereskedők károsnak találják

(Saját tudósítónktól) Az új aranylejes vámtarifa, amelyet királyi dekrétummal a kormány augusztus 1-én akar életbeléptetni, foglalkoztatja most Románia kereskedelmi világát. A vélemények különbözők az új vámtarifával szemben. A gyáriparosok a vámtarifa ellen, a kereskedők és munkások a vámtarifa mellett foglalnak állást és Bratianu Vintilla pénzügyminiszter is a bucuresti közgazdasági napilapoknak adott nyilatkozatában magasztalja vámreviziós művét. Mindjárt az elején kell megemlékeznünk arról, hogy a bucurestii napisajtó éles harcot indított az új vámtarifa életbeléptetése ellen, amelyet alkotmányellenesnek mond, mert vámrevíziót nem lehet rendelettel életbeléptetni, hanem csak a kamara által megszavazott törvény alapján. Ezidőszent még nem lehet tudni, hogy a fővárosi sajtókampánynak lesz-e eredménye, annyi azonban bizonyos, hogy a vámrevízió nem mindenben kedvező a közönség érdekeire.

A külföldi áruk ellen felemelt magas védővámot a gyáriparosok kedvezően fogadták. Ez a vélemény azonban természetesen igen optimisztikusan ítéli meg az új tarifának a belföldi termelésre vonatkozó jelentőségét. Tény az, hogy a védővámok felemelése által a belföldi gyáripar a külföldi árukkal szemben fel tudja venni a versenyt, a közönségnek azonban ebből nem sok haszna származik. A kereskedő társadalom a vámrevízió ellen foglalt állást és azt hangoztatja, hogy a vámrevízió ipari monopóliumra vezet. A kereskedők véleménye szerint rövidesen az összes ipari cikkek árai meg fognak drágulni, anélkül, hogy a belföldi ipar fejlődése különös lendületet venne.

Ugyancsak az új vámtarifa el-

len foglalnak állást a munkások is, akik megcafolják a gyáriparosok azon kijelentését, hogy a külföldi verseny letörésével széles tér nyílik a belföldi ipar terjeszkedésére és ez által az egyre fokozódó munkanélküliség is megszűnne. Téves ez a fel fogás azért, mert a monopolizált belföldi piacon az ipari cikkek drágulása a drágaság emelkedésének arányában csökkenteni fogja a fogyasztó képességét. Ezáltal kevesebb termelésre lesz szükség és a produktumok megkisebbitésével még nagyobb lesz a munkanélküliség.

Bratianu pénzügyminiszter ugy nyilatkozott, hogy az új vámtarifát találja a legcélosabb alapnak, amelyre Románia gazdasági életé épülni fog. Az új vámtarifa már esedékes volt és ez nem jelent Románia vámpolitikai életében új orientálódást. A drágulási hullámok nem fogják megváltoztatni a liberális kormány gazdasági politikáját.

— Szélhámós ügyök. A Génius Aradon megjelenő irodalmi lap vezetősege ma feljelentést tett az aradi államrendőrségben Siegelstein Géza alkalmazottja ellen, aki a vállalat harmincezer lejével megszökött. Siegelstein hirdetés és előfizetés gyűjtésével foglalkozott és bejárta Erdély és Bánát nagyobb városait. — Mindenütt pénzt szedett fel az előfizetőktől és az előfizetési díjakkal nem számolt el a kiadóhivatalnak. A szélhámosságra csak akkor jöttek rá, amikor a megrendelőktől az előfizetési díjakat követelte a kiadóhivatal. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a szélhámós ügyök kézrekerítésére.

Szűcs HARISNYAI a legártalmasabbak az a legolcsóbbak Aradon, a motorhátsóval szemben.

Nyomorral küzköd Arad Bánatserege.

Mennyi nyugdíjat fizet volt alkalmazottainak Arad városa. — Mindössze öt nyugdíj haladja túl a havi ezer lejt. — Hogyan tengetik a közszolgálatban megrokkant városi nyugdíjasok szomorú életüket.

(Saját tudósítónktól.) Minden hónap első napján az óramű pontosságával szomorú csapat sereglik össze Aradváros főpénztárának rácsos ablaka előtt. Szegény, alig járnai tudó agastyánok, ütökopott ruházatu, fűlénken, szerényen meghuzódó bácsikák, a légynek sem vétő jó emberek, meg töpörödött, könnyes szemű anyókák tipegnek ott előre-hátra, türelmetlenül várakozva arra a nagyszerű, boldogságos pillanatra amikor a főpénztári ablak rácsoszata felcsapódik s kinyílik előtük a menyország, a magasságos ég, amely azonban csak szemenként hullatja a várva-várt áhított manna, azt a pár garast, azt a néhány lejt... Kik ezek a szegény öreg, jobbára magukkal is tehetetlen emberek, szomorú agastyánok, bustekintetű anyókák, akiknek bánattal, gonddal telezsántott arcán csak akkor villan át az örömmel egy féltékeny halvány sugara, amikor int feljűk a kincs, az a néhány lejt, más szemében talán csak alamizsna, nyomoruságos koldusfillér, nekik azonban öröm, boldogság, vagyon, élet exisztencia. Kik ezek a szegény, jobb sorsra, támogatásra érdemes emberek, férfiak, asszonyok? Aradváros nyugdíjasai ők, a Bánatsereg szomorú, rokkant katonái, akik egy egész életet küzdöttek át kemény munkával, nagy szorgalommal, sok szenvedéssel és nélkülözéssel, hogy végül is koldus-alamizsna, néhány apró lejt jusson osztályrészükhöz, egy munkásélet minden jutalmágyanánt. És e sok töpörödött agastyán-közül előcsillan egy-egy, talán nem is olyan régen ismert, nagy hatalmu, nagy tekintélyű ur is, akinek arca, alakja, egész elcete még erős emlékezetében van a város minden lakójának, hisz valamikor — egyik régebben, másik talán mostanában — ennek a városnak nagy-nagy urai, vezető-férfiai, a polgárok elsejei voltak. És ma? Ma ők is veletartanak a Bánatsereg szűrkén szomorú, szívetmarkolóan hus csapatába, akik minden hó elsején pontosan, szépen megjelennek a város főpénztára előtt, hogy egy egész élet odaadó, lelkes, fáradtságát nem ismerő munkásságának minden elismerése és jutalma fejében azt a néhány darab, vagy legjobb esetben pár száz lejt — mint aggkoruk egyetlen bázisát és támaszát — pontosan felvegyék, hogy így hónapról-hónapra tengessék életük még hátralevő idejét.

Megdöbben az ember lelke, szinte a szív verése áll meg, ha végigtelintünk a városi nyugdíjasok szomorú, mélységes fájdalmát és szánalmat ébresztő csapatán, de különösen, ha végig nézük, végigbörögéssük hogy ugyan mennyi nyugdíj is jut egy-egy volt városi alkalmazottra, rendőre, adótisztre, vagy hogy mennyi nyugdíjat kap — mondjuk — Aradváros nyugalmazott polgármestere. És ha végigtalozunk az aradvárosi nyugdíjasok fizetési

listáján, mélységes fájdalommal, megdöbbenéssel és meglepetéssel állapíthatjuk meg, hogy milyen csekélyke-kis összegek azok, amelyek Aradváros pénztára az ő nyugdíjasainak, egyenként és egyenként is kifizet. A nyugdíjasok tulnyomórésze jóval alulmarad a havi 500 lejnek, de se szeri, se száma azoknak a nyugdíjasoknak, akiknek havi illetménye még a 100, mondd és ird száz lejt sem éri el, nagyon kevés az 500 és 1000 lejt közötti nyugdíjasok száma és — ne szörnyűködünk el nagyon — mindössze öt olyan nyugalmazott tisztviselője van Aradvárosának, akiknek nyugdíja meghaladja az 1000 lejt. Jól értesünk meg nem napi nyugdíjakról van szó nem egy napra eső összegekről van szó, ezek a fentebb vázolt „summák“-nak csufoit kis pénzecskek egy havi nyugdíjat jelentenek.

Az ezidőszerinti legmagasabb nyugdíjat Aradvárosánál Herrling Gyula nyugalmazott városi főmérnök élvezi: 2771.33 lejt s ezt a „horribilisan nagy“ összeget is csak azért, mert a volt főmérnök nyugdíjaztatása csak nemrégiben, alig egy esztendeje, történt meg a nyugállományba való helyezése. Rajta kívül azok a „boldog halandók“ akiknek havi nyugdíja meghaladja az ezer lejt, a következők: Varjassy Lajos nyug. polgármester 1499.96, Löcs Rezső nyug. polgármester 1499.96, Nachtnébel Ödön ny. főmérnök 1035.45 és Joó Béla 1141.33 lejjel. El kell, el is lehet fojtani a megdöbbenés feltörő szavait, hogy a város emez érdemes férfiai ilyen képtelen csekély nyugdíj „áldásaiban“ részesülnek, hiszen maguk ezek a jelentéktelenül kis számok sokat, nagyon sokat beszélnek magukért.

De hiszen ezek a fentebb említett „nagy-nyugdíjasok“ még boldogok lehetnek, hol van a Bánatsereg apróbb katonái, azoknak a nyugdíjai, azok szólnak igazán a legszebb szónoki beszédnél is ékesszólóbban, ha mindjárt nagyon de nagyon fájdalmasan is. Hiszen mit is szólhatnánk, amikor például Sztankovits Milosnak, a volt tüzoltóparancsnoknak 642.06, Szuchy Károly iktatónak 703.33, Csiky Károly főlevéltárosnak 739.13, Zikó János fogyasztási adófőnöknek 776.66, Murády Álmos közgyámnak 762.66, Kilenyi János volt főszámvevőnek 933.33 lejt a havi nyugdíja. De kiemelhetnénk még sok-sok neveit, hogy az ismert aradi főtisztviselők özvegyeinek nyugdíját ne is említsük, de inkább itt adjuk teljes egészében Aradváros nyugdíjasainak névsorát, beszél ez a szomorú számadat maga helyett eleget, épen eleget. A Bánatsereg sora-kozója itt következők:

Toma György 68.96, Institoris Zsigmond 581.33, Schaver Ádám 376.60, Gerón Gábor 150, Ernst Márton 68.16, Detári István 131.16, Batári Imre 253.16, Ábrus Pál 366.65, Dulovics Oskár

776.66, Varjassy Lajos 1499.96, Kocsis József 254, Tagányi Gusztávné 323.26, Sztankovits Milos 642.06, Szuszán Mihály 70, Hunyadi Sándor 136.66, Schillinger Antal 69.96, Szuchy Károly 703.33, Spommer Vilmos 258.66, Schwartz József 159.40, Rubint Imre 96.60, Riszterer Antal 92.80, Fekete Lajos 32.08, Leopold Ignác 167.48, Németh József 63.26, Szabados Árpád 719.33, Nachtnébel Ödön 1035.45, Olexik János 138.05, Virágh István 216, Budás Péter 200, Löcs Rezső 1499.96, Darázs Károly 294.93, Csipák Pál 217, Kövér Gábor 612.66, Balogh Sándor 81.96, Kamarás Károly 108.33, Madár Béla 275, Andresz János 250.66, Herrling Gyula 2771.33, Czifra Gergely 199.66, Geyer Roman 351.60, Csiky Károly 739.13, Reiner Lipót 306.26, Jivan József 113.33, Bruttmann Béla 294.93, Petróczky Flórián 125.33, Reicher Károly 850, Nagy János 58.66, Juhász Gábor 214.93, Fitus Mihály 95, Riedl Ernő 462.48, Baron György 107.75, Károlyi András 285, Borbély Kálmán 59.56, Fehér János 250.66, Lengyel István 210.30, Kadinszky Rezső 481.66, Zikó János 776.66, Wagner József 153.75, Gerő Ármin 685, Murády Álmos 762.66, Steger Antal 92.80, Münster Erpő 121.33, Varga István 95, Gál Mártonné 123.33, Dozsan Miklósné 67.66, Mészáros Gáborné 143.26, Péczely Árpádné 143.26, Turay Antalné 183.33, Goldmann Lászlóné 183.33, Radován Demeterné 103.30, Vljakovits Dusánné 306.66, Sztojka Józsefné 290, Drescher Lajosné 143.26, Heitz Imréné 83.30, Weszely Istvánné 143.26, Madár Józsefné 123.33, Szilágyi Györgyné 203.26, Molnár Mihályné 143.26, Böszörményi Andrásné 141.05, Czákó Istvánné 123.33, Kövér Zsigmondné 203.26, Stiaszny Gyuláné 183.33, Simon Józsefné 83.30, Kasznyik Lajosné 243.30, Jamnitzky Károlyné 123.30, Bazáky Gyuláné 143.26, Tólli Józsefné 147, Valenta Józsefné 163.30, Pallai Józsefné 123.33, Ajtai Károlyné 143.26, Visky Pálné 540, Oprean Györgyné 83.66, Milinkovits Mihályné 100, Dodean Tódorné 83.26, Juhász Mihályné 103.30, Varga Gyuláné 143.26, Budai Sándorné 83.26, Leviczky Dezsóné 116.60, Piuter Rezsóné 147.60, Visy Ferencné 543.30, Lutai Jánosné 103.30, Oltean Ilésné 103.30, Szücs Károlyné 103.30, Hlavács Andrásné 91.66, Marinkovits Lázárné 106.30, Issekutz Mártonné 163.30, Zachariás Gézáné 163.30, Almási Pálné 323.32, Geller Jánosné 183.30, Vastag Istvánné 83.26, Precup Imréné 83.26, Csizmadia Andrásné 20, Tomits Manóné 123.33, Staudinger Kristófné 41.66, Tundalovits Izsóné 83.26, Kantner Nándorné 123.33, Szappanos Andrásné 61.66, Horváth Pál 127.30, Boros Jánosné 123.33, Szlavicsék Tamásné 143.26, Körösi Sándorné 103.30, Keresztes Jánosné 56.66, Köteles Imréné 103.30, Lengyel Györgyné 83.30, Ajudán Gergelyné 103.30, Dresein Marianné 103.30, Klonda Miklósné 83.26, Najmányi Imréné 236.56, Dragits Jánosné 83.26, Somogyi Ágostonné 163.30, Rámer Istvánné 436.58, Varga Istvánné 123.33, Edl Lörincné 396.66, Moldovár Balászné 143.26,

Onyeczki Istvánné 101.60, Kujedan Jánosné 103.30, Paik Demeterné 83.26, Kiss Arnold 346.66, Tanf Mária 596.60, Walkó István 146.32, Juhász István 199, Meister Adolf 277.73, Pacurar Simon 117.83, Sarlot Lajos 252, Bogdan Demeter 91.66, Jovin Triion 110.63, Kocsis Dániel 162, Zabán Mihály 66.66, Gyömbér Péterné 123.33, Simay Istvánné 163.30, Turesányi Józsefné 83.26, Rauchi Lörincné 101.63, Sarlot Domokosné 396.63, Laska Lajosné 143.26, Kovács Vincéné 429.96, Heidrich Józsefné 123.30, Kiss Ferencné 83.30, Tarczali Máténé 127.30, Köteles Erzsébet 115.30, Marcu Pál 115.20, Veres Józsefné 83.26, Stupár Illés 137.90, Jánosi Jánosné 123.33, Blázs Jánosné 83.26, Cetetar Lázárné 83.26, Kilenyi János 933.33, Mátyás János 292, Joó Béla 2141.33, Faur Péterné 103.30, Szabó Gyuláné 77.63, Tenczlinger Károly 104.70, Dongó Jánosné 235, Keresztes Kálmánné 206.65, Baschi Lörinc 76.66, Rajnai Lajosné 143.26, Tavas Mihályné 103.30, Marcovici Mihály 139.99, Odry Zoltán 376.96, Mavron Ferenc 235, Zaráy Ödöné 203.26, Raký Magdolna 81.63, Virágh Lajosné 150, Vatian Gyuláné 143.26, Georgevici Florica 290, Institoris Ferenc 166.91, Kovács Imréné 123.33, Sebők Gyula 144.24.

Döbbenetes csodálkozás támad e névsor, e számadatok elolvasása után, önkéntelenül feltölul a kérdés: hát lehet ennyi pénzből, ebből a néhány alamizsna-fillérből a kemény küzdelmekben megkopott, eláradt, elaggott életet tartani? Az illetékes tényezőknél azonban nem szabad a csodálkozásnál maradni, nekik tenniük, cselekedniük kell, Aradváros multja, de jövője is parancsolja ezt. Módot kell keresnie, módot kell találnia a város vezetőségének, hogy a nyugdíjasok elképzelhetetlen nyomorán feltétlenül és sürgősen segítsenek s hozzá kell segíteni valamiféleképpen — kegydíj, segély, vagy bármilyen más formában — ezeket a szegény, eltörődött embereket, hogy életük alkonyán legalább valamennyire is ember életet élhessenek s azt a pár évet, amely még megadatott nekik, ne a legsúlyosabb nélkülözések fojogassák.

Hajsza a brailai haramiavezér után

Még mindig nem tudják elfogni
Bucurestiből jelentik: A brailai haramiavezér elfogatására a hatóságok minden intézkedést megtettek, de ezideig eredmény nélkül. Ujabb hírek szerint Terente müködési színhelyét Galacba tette át, Terente nővérét és fivérét ma szabadon bocsátották, mivel semmi bizonyíték nem merült fel ellenük. A lapokra elrendelt előzetes cenzura ma megszűnt.

MEGBIZHATÓ pontos órák, észre, javítások és ékszer vésések legelőnyösebb árakon: **C S A K Y.** cégnél Aradon, a városházával szembeni épületben

Aradi Marosparti Mozgósínház

Vasárnap és hétfőn kacagtató est

kezdete pontosan fél 10 órakor

„O” Harold Lloyd mint a Nagymama kedvence

a legelső egészen ujszerű, egész estét betöltő „O” vigjáték.

KÖZGAZDASÁG

A lej Zürichben 2.37.50, Párisban 8.50

Üzlettelenség a devizapiacra

(Saját tudósítónktól.) A román valuta árfolyama a világtőzsde ma nem változott. Zürichben megtartotta 2.37.50-es, Párisban pedig 8.50-es árfolyamát. A devizapiacra még ma is teljes bizonytalanság uralkodott a lej ingadozása miatt. Bankkörökben sem tudják, hogy lejjavulásra vagy újabb esésre van kilátás. A közönség felülően tartózkodik a nagyobb devizavásárlásoktól. A devizapiacra nagy kínálat volt külföldi devizákban.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 26.) Francia frank 12.30, svájci frank 43.15, dollár 231, dinár 2.72, szokol 6.92, lira 10.20, angol font 1025. **Kifizetések:** Budapest 370, Bécs 310, Prága 6.90, Zürich 43.10, Milano 10.15, London 1020, Páris 12.25, Newyork 232, Belgrád 2.70.

ZÜRICHI NYITÁS. (Július 26.) Amsterdam 208, Newyork 544, London 2389.50, Páris 27.67.50, Milano 23.50, Prága 16.15, Budapest 0.0069, Belgrád 6.40, **Bucuresti** 2.37.50, Bécs 0.0075.60.

ZÜRICHI ZÁRÁLAT. (Július 26.) Amsterdam 208, Newyork 543.75, London 2393, Páris 27.85, Milano 23.52.50, Prága 16.15, Budapest 0.0069, Belgrád 6.40, **Bucuresti** 2.37.50, Bécs 0.0076.60.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRÁLAT. (Július 26.) **Kifizetések:** Páris 11.90, London 1020, Newyork 231, Milano 10.08, Zürich 42.90, Bécs 3280, Prága 6.87. **Valuták:** Napoleon 835, léva 1.58, angol font 1010, francia frank 12.40, svájci frank 43.50, lira 10.10, drachma 390, dinár 2.65, dollár 229, lengyel marka 0.0044, osztrák korona 0.0034, magyar korona 0.0027.50, szokol 6.90.

= A papír váma marad a régi. **Bucurestiből** jelentik: A papír elosztó hivatal értesítette a napilapok kiadóját, hogy az újságpapír ára kilogrammonként továbbra is 17 lej 50 bani marad és így semmi indok nincs arra, hogy a lappéldányok árát felemeljék.

= **Eladott aradi ingatlanok.** Lázár Béla és neje eladták a Str. Lahovári 22. számú házat 28500 lejért Zoltán László és nejének. — Kukla Andrásné eladta a Str. Se-

retoarei 12. számú házat 55 ezer lejért Pontea Péter és nejének. — Bálint Gerasim eladta a Str. Eminescu 19—a számú házat 430 ezer lejért Popper Bélának. — Telecsán Milivoj eladta a Str. Cuza Voda és Str. Carabiei fekvő ingatlanát 250 ezer lejért Czitrom Mór és nejének. — Ortutay Béla ajándékba adta a Str. Popa Gherezst neje szül. Walthier Eleonórának. — Csibor Gábor és neje eladták a Str. V. Paguba-i ingatlanukat 30 ezer lejért Giraschek Bélának. — Pernek János és neje eladták a Str. Gh. Lázár ingatlanból az őket illető részt 50 ezer lejért Slerchenrötter József és nejének.

SZERELMESTUD

Amor. A szerelmesek titkolódzását magyarázni azzal lehet, hogy szerelmük hűz másnak semmi köze. Ezt az illetők annyira a maguk dolgának tekintik, hogy elvonják mások szemétől, míg a kérdés a jog és illendőség szabályai szerint rendezve nincs. Érthető ez a szegyenkezés, mert a szerelmesek rajongását azok, akik nem szerelmesek, vagy ha máshol szerelmesek nem bírák megérteni. Persze, a szerelmesek is nyilvánosságra törekcsenek és az egyelőre magukra kényszerített titkolódzás nekik is nehéz. Azért tessék csak rövidre fogni ezt az állapotot s mennél hamarabb sikeresen megoldani a problémát — eljegyzéssel.

E. O. Bartenl Kanadába is kell beutazási engedély az ottani kormánytól, azonban egy előnye van: nincs quota. A beutazási engedélyt majdnem minden esetben megadják. Közlebbi felvilágosítást a Cosulich Line aradi képviselete (Arad, Str. Eminescu) nyújthat.

Többeknek. A többi levélre esütörtöki számunkban válaszolunk.

S A K K

Rovatvezető: Dr. János Géza.

21. Feladvány.

Dobrusky J.-tól.

Világos: Kh4, Va6, Be4, Fe5, h2; Hf8; gyalogok: c5, d6, f2.

Sötét: Kf5; Fd5; Hb6; gyalogok: b5, f3, f4.

Matt 3 lépésben.

A fentebbi rendkívül nehéz, de művészi tökéletes feladvány a XIX. század végéről, a problémairodalom fénykorából való. Az áldozat mint eszme, ugyan régi, de a forma, matt-tisztaság, gazdagság, változat-bőség és nehézség elsőrangúvá teszik. Mintegy husz év előtt, Németországban mozgalom indult meg a műszabályok ellen. Gehler egy füzetben többek között bemutatta Klett egy világhírű négyesét, hogy ime, itt van egy feladvány, melyet egy megfajtési versenyen senki se bírt kibogozni, maga a szerző volt kénytelen megmutatni a megfajtást, különben talán ma se tudná senki és még sincs benne egy tiszta mattkép! Tehát az eszme minden, a szerkezet semmi. Ennek az új eszmeiségnek persze sok híve akadt, mert utóvégre senkinek se lehet megtiltani, hogy magát ne tartsa egy második Klettnek. És az eredmény? Régi eszmék, rossz kidolgozásban. Abo nyi, a szellemes budapesti mester, ki mint a Sakkvilág szerkesztője és a Világ rovatvezetője ugyancsak sok feladványt sorozott a nem közölhetők osztályába, egyszer úgy nyilatkozott, hogy „a probléma egy oly mű, melyet könnyebb megcsinálni, mint megfajtani.” Ez a bírálat természetesen csak a tucatmunkákra vonatkozik, a fentebbi feladvány bizonyára hetek munkája és a vele való foglalkozás minden fejtezőnek élvezetet fog okozni.

Megfajtések: A 19. feladvány megfajtése: 1. a7—a8V, h2—h1V 2. Va8—b8, Vh1—h2 3. Vb8—d8, Vh2—h4 4. Vd8—d5+, Kg8—h8 5. Vd5—a8, Vh4—c4 6. Ke8—e7+, Vc4—g8 7. Va8—h1+, és a következő lépésben matt.

A 20. feladvány megfajtése: 1. Fg7—e5, Bb6—b4+ 2. Ke4—d5, Bb4—b5+ 3. Kd5—c6, Bb5×e5 4. d6—d7, Be5—e6+ 5. Kc6—b7, Be6—d6 6. Kb7—c8, Bd6—c6+, 7. Kc8—b7, Bc6—c7+, 8. Kb7—a8, Bc7×d7 Patt.

Özv. Mikosevits Ivánné szül. Schimonek Anna a maga és az alulírottak nevében leírhatatlan fájdalommal jelenti, hogy felejtethetlen, drága férje, illetve fiu. vő, rokon és jóbarát

Mikosevits Iván

nyug. városi főpénztárnok, bank-tisztviselő

folyó hó 26.-án reggel 4 órakor, életének 47.-ik, boldog házasságának 4.-ik évében váratlanul elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 27.-én, vasárnap délután 5 órakor Aradon, a Str. Cercetasilor (Szent Pál-u.) 13. számú gyászházban a gör. kat. szerb egyház szertartásai szerint fogjuk utolsó utlára kísélni.

Aldott legyen emléke!

Arad, 1924. évi július hó 26.-án. Özv. Petrovits Mihályné szül. Kiurszky Mária, édesanyja. Halmi Andor és neje szül. Szeccsanzky Helén, nagybátyja, illetve nagynénje. Bakonyi Kálmánné szül. Halmi Mária, unokatestvére. Idb. Schimonek Leopold és neje szül. Frank Mária, apósa, illetve anyósa. Ifj. Schimonek Leopold, Schimonek Emanuel, sógorai. Kiurszky Iván és neje, nagybátyja, illetve nagynénje.

Az Erdélyi Hitelbank Részvénytársaság igazgatósága, felügyelő bizottsága és tisztviselői kara mély megilletődéssel tudatja, hogy az intézet érdemes tisztviselője, illetve szeretett kártyású

Mikosevits Iván

ur,

ma hajnalban hirtelen elhunyt.

Aránylag csak rövid ideig átlott az intézet kötelékében, de ezen idő alatt is puritán jelleme, szolgálatkészsége és nagy kötelességtudásával mindannyiunk szeretetét és becsülését szerezte meg.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Halottunkat f. hó 27.-én, vasárnap délután öt órakor temetjük Aradon, a Strada Cercetasilor No. 13 (Szent Pál-u. 7. sz.) gyászházban.

Arad, 1924. július hó 26.-án.

Urániaszínház

még ma vasárnap és hétfőn

VIGJÁTÉK

REPRIZ

PATT és PATACHONNAL
Hetedik menyország.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget!

Bucsuzik a Dudus!

Körösi Dudus, Aradváros kedvelt vendégprimása zenekarával egyetemben vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán tartja BUCSUESTÉLYÉT az aradi Dacia kávéházban.

Körösi Dudus ez alkalomból a maga és zenekara nevében igaz hálával és ragaszkodással mond bucsut e helyütt is Aradváros közönségének s a vele szemben tanúsított felejtetetlen támogatásért, teljes szívvel fejezi ki mélységes háláját, távozása alkalmából. Nem isten hozzádálal köszön el kedves publikumától, hanem így: A viszontlátással!

Az én férjem, a mi Apánk: az Ember halt meg. A példátlan becsület és a szakadatlan munka eleven megtestesítőjének életére pontot tett a halál.

Reicher Lajos

a Neuman Testvérek-cég főpénztárnoka

ma, július 25.-én, 53 esztendőskorában elhunyt.

Felelőségterhes és évtizedes súlyos munka, aggódó és imádásig szeretett családja köréből egy életet követelt ki, hiába elvet élt, szomorú, eisimerést soha nem nyújtó életet.

A természet rendeléséből elmúlik a test: ezt temetjük vasárnap, július 27.-én délután 5 órakor a Bohus-palotából a zsidó temetőbe.

Arad, 1924. július 26.-án.

Reicher Lajosné sz. Holtzer Irma, felesége. Dr Reicher Jenő, Reicher Emil, fiai.

A Neuman Testvérek r. t. igazgatósága és tisztviselői kara mély megilletődéssel jelentik, hogy

Reicher Lajos

ur,

a vállalat hű és buzgó tisztviselője f. hó 25.-én elhunyt.

A megboldogultban egyik legregibb munkatársunkat veszítjük, aki képességeivel, példás ügyszere tetével és becsületességével mindnyájunk megbecsülését és szeretetét biztosította magának.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni.

Cenzurat: Prefectura Județului.

A szerkesztésért ideiglenesen
KAROLY SÁNDOR
felel.

Fehér női vászon cipő occasio!!!

1 pár vászon cipő (elsőrendű minőség) Lei 264

„DERBY” cipőüzlet Arad, Piata Avram Iancu.

Kirakatainkat ma nyitva tartjuk!

SZEGFÜ

ARAD

Luther-tér

Telefon 111.

írógépvállalat
állandóan nagy választék új és használt

ROYAL, UNDERWOOD

és egyéb gépekben.

Alkalmi vételek.

Erdély legnagyobb

írógépjavitóműhelye és kellekraktára

Az idény legnagyobb irodalmi szenzációja!

Copperfield Dávid

DICKENS világhírű író önletrajza
Vasárnap, hétfőn és kedden az
APOLLOBAN.

Nagyforgalmu italmérés fűszerüzlettel,

pékséggel, hentes üzlettel, házzal együtt eladó, esetleg hosszabb szerződéssel bércadó ARGUS-NÁL, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. — Ugyanott üzlethelyiség a város legforgalmasabb helyén átadó. 3354

Boldog, megelégedett

csak úgy leszel, ha földet „Argus” által veszel, Arad, Str. Eminescu 1. 3355

3-4 szobás modern lakások előjegyezve ARGUS-nál Arad, Str. Eminescu 1.

Uj villa Marosparton 3 szobás uri lakással, mellék-helyiségekkel, részletre is olcsón eladó „Argus”-nál, Arad, Str. Eminescu (Deák F-u) 1.

Kávéházi márvány asztalok és dákótartó olcsón eladó. „ARGUS”-nál ARAD, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. sz.

Arad határában,

a csálai erdő közelében 15 kat. hold prima föld eladó

Bővebbet: Arad, Strada Doamna Balasa 97. 15072

Aradon

a belváros és külváros különböző részében magán- és bérházak eladó/élhető lakásokkal. — Több ház telkekkel. — Fűszerüzletek korszerűvel és vendéglő eladók. — Raktárok és irodahelyiségek. — Több 1-2-3 szobás lakások butorral át-, illetve kiadók. — Élelmiszer üzlet átvehető. Érdeklődni Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 60. szám. (Vanicsék-ház) a Porczán-vendéglőben. Fodor és Gaál ügynökség. 4229

Matteine vállalat

poloska és moly irtó specialista

FISCHER OSZKÁR

Arad, Str. Bucur 15-17. Eötvös u.

Elvállal:

butor és falból való kiirtást 8 óra alatt.

MOTOROK

Szivógáz 30, 40, 50 és 70 HP
Benzin 4, 10, 12, 14 és 16 HP.
Nyersolaj 20, 25, 35 és 55 HP.

Gőzgépek:

főlstabil 30, 40 és 50 HP.
compoundstabil 30, 60, 70 és 250 HP.

Összes gépek gyárilag javítva azonnal szállíthatók, kedvező ár mellett.

Kérjen árajánlatot.

FRIEDRICH TESTVÉREK, Timisoara. 4220

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban

kapható a kiadóhivatalban

Körösrönk bognárfának kapható

GUBI ARMIN fatereskedés TIMISOARA

Telef. 494. T.M.E Sportpálya közelében. Telef. 494. 387

2669 -öl telek,

amely mindentéle gyár, malom és üzlet helyiség építésre is alkalmas a főutvonalon sűrűsön eladó.

Cim: HAASZ irodában Arad, Strada Romanului 5.

Feltűnő alkalmi vétel!

Aradon a belváros közelében, egyike a legjobb bérházaknak, 6 modern, fürdőszobás lakással, melyekből egy 3 szobás, fürdőszobás lakás elfoglalható üzlethelyiséggel, iparvállalatnak alkalmas óriási pincékkel, nagy udvarral, előnyös árral eladó. — Megbizott ALBERT HAASZ-IRODÁJA Arad, Strada Romanului 5. (Zrinyi-utca.) 16521

Fehér női model posztóka lapok 350 Lejért.

Minden divat színben 280-300 Lejig.

Festést és formázást a legújabb divat szerint vállalok.

Bittenbinder Konrad

Arad, Str. Eminescu 2. (Deák F.-u.)

Irodák, üzlethelyiségek, esetleg lakások a főuton

ujjonnan épülő bérpalotában előjegyezhetők. Építési hozzájárulás ellenében 10 éves szerződés. —oo— Bővebbet:

STEINER építészeti iroda,

Arad, Strada Cloșca 7. d. u. 4-5 között.

Gyárosok és Iparosok!

A vegyi készítmények terén nagy ár-emeelkedéseket jeleznek, ajánlatos az alábbi cikkeknek sűrűs beszerzése. — Raktáron vannak és legolcsóbb napi áron kaphatók a következők: Benzín, Glycerin, Terpentin, Kénvirág, Hamuszir, Salalkali, Glaubersó, Keserűs, Szalmiáksó, Timsó, Salétromsó, Salicylsav, Csersav, Gyanta, Sósav, Kénsav, Szalmiákszesz, valamint minden foto-, vegyipari és háztartási cikk. — Salétromsav utban van, előjegyzéseket arra is elfogadunk. „KIGYÓ” nagydrogeria Arad, Bul. Regina Maria 23. 9002

Csodás hatásu arcszépítő és finomító a Földes-féle Margit és Madelaine creme.

Előbbi nappal, utóbbi éjjeli használatra. Eltünteti szeplőket és májfoltokat, atkákat (mitesser) ráncokat és redőket. Az aro pár napi használat után üde, hamvas rózsás lesz, arotisztatlanságok eltűnnek. Zsiros aro hölgyeknek és uraknak ajánlunk BELACITOT. Minden nap használatra MARGIT-SZAPPANT és MARGIT-PUDERT. Dr. Földes gyógyszerár Arad

Elismert PRIMA minőségű

tordai portland cement, tordai stukkatur és alabastrom gypsz

waggonátelben és detailban előnyös árral kapható: 4227

Kornis Testvéreknél, Arad, Bulev. Regina Maria No. 13. Telefonszám 501. és 623.

Prima csemegeeszalámi rudvételnél Pálffy és Lucullus csemegeüzletében, Aradon.

Figyelmeztetés! Utlevél, naponta Weiss Dávid Gyűjtőhelyek LOBL Hirlapiroda
vizum futárindítás Arad, Str. Mărășești Kossuth-u. Arad, Apolló mozival szemben. Ecca ford. Iroda, Weinberger cipőüzlet, Eelsl és Adler divatüzlet, Arad
Az államrendőrség mellett.

Apró hirdetések

Üzletek.

JÓFORGALMU meszárszék teljes felszereléssel, kiadó. Fuohs Bernát, Gurahont. 4253

LAKATOS MŰHELY a belvárosban elutazás miatt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4223

FÜSZERÜZLET lakással együtt átadó. Arad, Strada Popescu (Edelspacher-ucca) 13. szám. 4237

Oktatás.

INTERNAT PENTRU BAIEI EVREESII — IZR. FIINTERNATUS — elváltai honfakó és bejáró tanulókat, valamint előkészítő javító és magántanulókat. Tessenek prospektust kérni. Arad Alexandru Gavra 19. (v. Csernovits Péter-u.) 3739

SUCHE Unterricht in der rumänischen Sprache. Zugschriften an bitten Sándor Hirlapiroda Arad. 10.099

Ellátás.

ELSŐRENĐÜ étlap szerinti abonoma olcsón kapható Mayornál Arad, Strada Bucur 3. 4208

ELSŐRENĐÜ ebéd és vacsora napi 50 lejért kapható. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4236

Különféle.

GUMMIBÉLYEGZŐKÉRT megrendelés napján szállítunk „Perfect” műintézet, bolygógyár, dombormű-nyomda Arad. 15.062

ÜZLETTÁRS — 161 levedelmű üzlethez — 100.000 lej tőkével keresetlik. Fehérneműszabász előnyben. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4207

Apróhirdetések folytatása a 12-ik oldalon

Biztosan megelégedett leszel, ha házat „Argus” által veszel.

Belváros szívében 6 szobás sarok magánház nagy pincével, azonnal elfoglalható 600.000 lejért. — Négy szobás, fürdőszobás magánház kerttel, gazdasági udvarral, azonnal elfoglalható 400.000 lejért. — Fűtővezeték 11 lakásos bérház elfoglalható lakással 250.000 lejért. — Körülön 6 és 3 szobás magánház 300 ezer lejért átvehető. — Több kisebb-nagyobb bér- és magánházak részlete is eladó ARGUSNÁL, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1. 2355

Arad, Bul. Reg. Ferdinand

(Boros Béni-tér) legforgalmasabb részén egy nagy és két kisebb

üzlethelyiség

azonnal átvehető. 4384

Érdeklődők címüket „Eztelenia” felcírással adják le az Aradi Közlöny kiadójába.

MOTOREKE

Komplek azomban látható. Versenyek kívüli munkateljesítmény és tartós. Azonnal szállítható **Kovács Soma** Társaság, Arad. 4282

Radio 4284

Készüljünk a kolozsvári országos mintavásárra

4809

Augusztus 31 — Szeptember 15.

CHARGEURS REUNIS ARGENTINA, BRAZILIA, URUGUAY
LEONAGYOBBI FRANCIA DÉLAMERIKAI VONAL
Hétenként háromszöfi hajóindulás
HAMBURG, HAVRE, BORDEAUX
KIKÖTŐKBŐL:
VEZÉRKÉPVISELŐ NAGYROMÁNIA SZÁMÁRA:
A. SOLOMON FIAI HOTEL ROYAL
Kiváló kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, harmadosztályu kabinok. Lloyd 273.

DURA

A vonatok közlekedése Arad állomáson.

Érkező vonatok:	honnan vagy hová?	induló vonatok:
*) Orient luxusvonalat 14.46	Bucuresti, Bukarest	*) Orient luxusvonalat 18.04
Gyorsvonalat ... 6.38	Bucuresti, Teluson át	gyorsvonalat ... 28.57
Gyorsvonalat ... 14.28	Bucuresti, Timisoaran át	gyorsvonalat ... 15.07
*) Orient luxusvonalat 15.44	Budapest nyug. pályaudvar	*) Orient luxusvonalat 19.08
Gyorsvonalat ... 98.38	Budapest kel. pályaudvar	gyorsvonalat ... 7.13
Személyvonat ... 9.28	"	személyvonat ... 9.28
Személyvonat ... 20.38	Telus, Tóvis	személyvonat ... 17.24
Személyvonat ... 8.28	"	személyvonat ... 6.50
Személyvonat ... 18.41	Savaşin, Soborsin	személyvonat ... 12.55
Személyvonat ... 23.19	Curtui, Kürtös	személyvonat ... 21.18
Vegyesvonalat ... 7.29	"	vegyesvonalat ... 13.50
Személyvonat ... 7.07	Timisoara, Temesvár	személyvonat ... 5.20
Személyvonat ... 11.58	"	személyvonat ... 7.27
Alkalmazott vonat 17.03	Ofadea-Mare, Nagyvárad	alkalmazott vonat 14.14
Személyvonat ... 6.28	"	személyvonat ... 6.40
Személyvonat ... 18.00	Brad, Brád	személyvonat ... 9.41
Személyvonat ... 17.58	Brad, Brád, Menyházaifrdó	személyvonat ... 19.25
Személyvonat ... 20.42	"	személyvonat ... 23.50
Motorvonat ... 8.00	Jimbolia, Zombolya	motorvonat ... 13.20
*) Vorkidőtor ... 18.38	Otlaca, Otlaka	gyorsmotor ... 6.55
Személyvonat ... 9.60	Pecica, Pécska	személyvonat ... 10.80
Motorvonat ... 28.21	Pecica, Pécska	motorvonat ... 21.02
Személyvonat ... 19.08	Pecica, Pécska	vegyesvonalat ... 4.01
Gyorsmotor ... 8.34	"	gyorsmotor ... 19.10
Személyvonat ... 7.44	"	személyvonat ... 7.09
Személyvonat ... 15.37	"	személyvonat ... 11.04
Személyvonat ... 20.41	"	személyvonat ... 15.39
Személyvonat ... 7.08	"	személyvonat ... 18.90
Vegyesvonalat ... 20.24	"	vegyesvonalat ... 10.01
Vegyesvonalat ... 13.26	"	vegyesvonalat ... 14.44
Motorvonat ... 7.24	"	motorvonat ... 5.30
Motorvonat ... 18.26	"	motorvonat ... 14.03
Motorvonat ... 20.50	"	motorvonat ... 18.50
Vegyesvonalat ... 12.09	"	vegyesvonalat ... 8.00

*) Az Orientvonalat közlekednek hetenként csak háromszor. A délutáni és esti órák 12-én feleli számokkal vannak kitüntetve és ha ezekből 12-12 órát levonunk, akkor megkapjuk a megszokott időt.

Olasó házadások Aradon!

Strada Eminescu (Deák Ferenc-uccában) 6 lakásos bérház 4 szobás, parkettás, elfoglalható lakással 800 ezer. — Strada Stroeiescu (Teleky-uccában) emeletes, 4 lakásos bérház, iparvállalatnak alkalmas őrési pincével, nagy kerttel. 750 ezer. — Főtértől 2 percnél távolságra magánház 4 szobás, fürdőszobás, elfoglalható lakással, 620 ezer. — A város központján magánház, 6 szobás, fürdőszobás lakással, kerttel, 650 ezer. — A belvárosban 3 lakásos bérház, egy félholdas kerttel, elfoglalható lakással, 500 ezer. — Ezeket kivül, bérházak és magánházak a bel- és külvárosban, nagy választékban 150 ezer lejtől, 2 millió lejes árban eladók. **ALBERT HAASZ** ingatlanforgalmi irodája Arad, Strada Románului 5. (Zrínyi-ucca.) 16.521

Arany-ézüst tárgyak beváltása legmagasabb áron Aradon Lutheránus-templom mellett Reiner órák-ékszerésznel.

Feltűnő olcsón eladó uri szőlő

Ohioroon a villanyos áramlás közelében 4 magyar hold, kitűnően termő uri szőlő, gyönyörű kolnával, 3 szobás lakással, értékes butorizzattal, nagy terrasszal, termés köböl épült nagy pincével, hordókkal, teljes felszereléssel, kitűnő egy holdas gyümölcsösökkel együtt, más elfoglaltság miatt 220 ezer lejtől eladó. Megbízott **ALBERT HAASZ**-iroda Arad, Strada Románului 5. (Zrínyi-u.) 16.521

FIGYELEM!

Malombérletek legjobb biztatermő vidékben, műmalmok, gőzmalmok kedvező fizetési feltételekkel. — Gyáralapításra alkalmas telkek és házak. — Szőlők a hegyallján 2-10 holdig. — Vendéglők, fűszerüzletek. — Bármilyen üzletnek alkalmas üzlethelyiségek legelőnyösebben Aradon **ALBERT HAASZ**-IRODA utján vehetők. Str. Románului 5. (Zrínyi-ucca.) 16.520

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az állam feltalált kecses és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli sző hajhullás ellen és annak növekedését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfinaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakállnövekedést és rövid használata után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségi lesz és megkímél a leggyorsabb korregresszióktól megőrzésülettől. Egy tégely kecses Lel 50.— Egy darab szappan Lel 35.—

Kapható minden gyógyszeriarban és drogeriában vagy az ország előzetes beküldése mellett a romániai fölerakattól:

Gracia Kozmetikai Laboratorium ARAD. 13775

Magánház 8 szobás lakással, azonnal beköltöhető, bérbeadó: „Argus”-nál, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1. sz. Ugyanott Ford auto 22 lóerős, kifogástalan állapotban, 8 új tartalék gumival, 65.000 Lejért eladó. 8356

Gyermekkoszik

le finomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekkoszi javításokat, cumizást, fedékszíntést, fényesítést vállalunk. 3297

Gyermekkosziüzem

Arad, Str. Simeon Balint 19. (Dassowffy-u)

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon ARAD, (új Neuman-ház.)

Előre haladott idény miatt, mélyen leszállított árban Vándornál, Aradon, ahol a nagy forgalom folytán felgyülemlett több ezer mtr különböző maradványok feltűnően olcsón kaphatók, míg a készlet tart

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEK-RŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig vesznek fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szócé hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

LEÁNYOM huszonhárom éves, előkeiően nevelt urileány. Férjhez adnám intelligens uriemberhez, ki öt nemesak a vagyonaért venné nőül. Vagyoni: hatszáz hold földbirtok, melyből leányom egy részét kapná férjhezmenetelekor. Természetesen butor, kelengye már meg van. Disztingvált uriember teljes című levelet „Apai gondosság” jellegre továbbít az Aradi Közlöny kiadóhivatala. Névtelen mellözve. 747

FÉRJHEZMENNÉK keresztény uriemberhez. Egyedül álló, intelligens urhölgy vagyok. Vagyonom 65 hold birtok, háromszobás berendezett lakás. Leveleket „Árva” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 747

FÖLDBIRTOKOS, harminckét éves, keresztény, nőtlen uriember vagyok. Vagyonom 540 hold, hatszobás berendezett kastélyom parkirozva. Nősülnék. Feleségül venném azon feltétlenül művelt lelkületű urhölgyet, kinél nem pénz, hanem bűszeg, háziasságot találnék. Oly urhölgyet keresek, ki felül tud emelkedni az anyagiakon és egész életére kiható elhatározását kizárólag belső énjének sugallatára közli leendő életársával. Teljes című levelet „Ideális házasság” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. (Annonium papirkosárba.) 747

ÖNHIBAJÁN kívül elvált, független urhölgy vagyok. Keresztény. Vagyonom készpénz, birtok, satöbbi. Uriemberek teljes című levelet „Gyermöktelein” jellegre küldjék az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. Kaland mellözve. 747

Alkalmazás.

SZAKÁCSNÓ ÉS SZOBÁLEÁNY urcsaláshoz jó bizonyítvánnyal augusztus 1-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

SEGÉD a rőfös és fonal árú szakmából mielőbb felvétetik. Ajánlatok a „Román menyasszonyhoz” Arad, Bulev. Regele Ferdinand 46. 4105

ÜZLETVEZETŐT keres a sibisi (borosbesei) szövetkezet, havi fizetés 500 lej fix és 2% forgalmi jutalék, havi forgalom 160.000 lej. Román nyelv bírása megkívánatik. Az állás betöltendő minél előbb. Igazgatóság. 4176

ASZTALOS tanulókat fizetéssel felvételnék Victoria butorgyárban, Arad, Str. Ioan Calvin 38. 10.098

NÉGY középiskolát végzett ifjú, ki a posztószakmát tanulni akarja, gyakorolnoknak fizetéssel felvesz RADÓ & COMP. Arad. 4252

FEHÉRVARRASHOE fizető leány felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10.099

GYAKORLOTT ostyastűtő leányok felvétetnek a piskótagyárban, Arad. 4235

TISZTESSÉGES kifutó felvétetik Barthmes Victor Arad, Strada Nicu Filipescu (Florán-ucca) 40. szám. 4247

MUNKÁSLEÁNYOK felvétetnek Bäder illatszergyárban Arad. 4239

KIFUTÓFIUT keres „Perfect” műintézet Arad, Strada Eminescu. 15.073

SEGÉD, azonnali belépésre kerestetik helybeli kötöttáru nagykereskedésbe. — Cím Sándor hírlapirodában Arad. 10.098

KÖNYV- és papirkereskedés női munkacrot keres mielőbbi belépésre. Cím Sándor hírlapirodában Arad. 10.098

ROMÁN nyelvet beszélő fűszerkereskedő segédet augusztus 1-re keresek. Cím Sándor hírlapirodában Arad. 10.099

KERTÉSZETHEZ értő gyormektelen házaspár házmesternek és boltiszolgának felvétetik JÓ FIZETÉSSEL. M. Fischer üvegcs Arad, Neuman-palota. 10.099

DEUTSCHES Fräulein zu 2 Kindern wird gesucht. Adresse Halász Arad, Bul. Regele Ferdinand 25. 4246

KERESEK azonnalra 6 hetes gyermek mellé egészséges szoptatós daikát. — Mann Gézané, Chisineu Iud. Arad. 10.099

IRODAKISASSZONYT és engro rövid-áru üzleti gyakorlattal bíró kereskedéim alkalmazzottat keres azonnali belépésre helybeli kereskedéim vállalat. Ajánlatokat Sándor hírlapirodába Arad „Jgyekvő” jellegre kérjük. 10.098

KÉT fiu, jó családból való, tanulóknak fizetéssel felvétetik Orient divatruház Arad. 4192

KINDERGÄRTNERIN, ODER FRÄULEIN, deutsch, wird in besserem Hause zu einem dreijährigen Mädchen bei guter Bezahlung aufgenommen. Adresse in der Administration die Aradi Közlöny. 4225

SZOBÁLEÁNY, perfect, elcsjére felvétetik Herman igazgatónál. Textilgyár, Arad. 4221

DIPLOMÁS, perfect német, román és magyar tanítónő vidékre jó családból 1-2 gyermek mellé ajánkozik. Ajánlatokat „Perfect román” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4212

IRODISTANÓ, gépirásban teljesen jártas, ügyvédi irodában felvétetik. Németül és románul tudók előnyben. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4211

Lakás.

EGY, esetleg két szobás lakást keresek magányos nő részére. Ajánlatokat kérek „Lelépést fizetek” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 4200

ELŐKELO fiatal házaspárnak elegánsan butorozott szoba kiadó. Arad, Strada Eminescu 30. Érdeklődni a házfelügyelőnél. 4234

MONEASAI (Menyházi) szobámat csanádi-villában, két ágyval, divánnyal, augusztusra átadnám. Átvehető Arad, Csanádi-palota, II. em. I. 4235

EGY kétszobás és négyszobás lakások azonnal átvehető. Boross-ügyvédségnél Arad, Strada Consistorului No. 9. (volt Batthyány-ucca.) 4242

KÜLÖNBEJARATU, egyszerűen butorozott diszkrét szobát keresek. Címeket kérem Wallinger hirdetőjében Arad leadni. 15.073

Vétel és eladás.

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

EGY és ¼ karátos buton, briliáns gyűrűk, arany melltű, nyakék, koral fülbevaló, ezüst női óra, ebédő és összekötő valódi perzsa és itteni perzsa összekötő szőnyegek, ágylé szmírna szőnyegek, errosi műszerszekrény, rézművany mozdó, háló berendezés, butorok, tükrök, szalonok, csillárok, wieni porcellán és majolika falidíszek, puffok, fotelek, antik és modern festmények, paplan, disztárgyak, scheslon, stb. eladó. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

PERZSA és egvéb szőnyeget, butorokat, antik tárgyakat, ezüstműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, disztárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

BUTORAKTÁRAMBAN ebédők, hálószobák olcsóáron kaphatók Wiegensfeld, Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. 3787

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK!
Gyapjú férfi öltöny Lej 1470.—
Tennisz férfi öltöny Lej 1450.—
Lenvászon férfi öltöny Lej 1250.—
Selyem-lüsztter sacco Lej 1250.—
Tennisz férfi nadrág Lej 520.—
Lenvászon férfi nadrág Lej 450.—
Gummi kabátok 850.— Lejtől kezdve.
Billiárd-posztó állandóan raktáron. Nagy posztó raktár. MUZSAY JÓZSEF férfi-, fiu- és gyermekruha telepén Aradon, a Városi Színházzal szemben. 4138

TEXTIL, rövidárúknak, alig használt teljes üzletberendezés, üzletajtó, kirakat, egy tábla üveggel, rolókkal, napellenző készülékkel, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4162

KOCSIK, sárga és fekete, kivágott városi és egy homokfutó eladók. Arad, Strada Eminescu 5. 4210

WESSEL ARTHUR BÉLYEGKERESKEDŐ Budapest III. Lukács-ucca 4. Vesz, elad, cserél nagyban. Válaszbélyeg. 4195

EGY kítűnő állapotban levő „Roosevelt Cycle” amerikai gyártmányu, szabadon futó kerékpár eladó. Bővebbet Wittenberger Glogovat. 4214

IRÓGÉP, agyagdarológép mézeskaláccs, soknak, üveg hulladék eladó. Tükörgyár, Arad. 4226

KIFOGÁSTALAN diófa háló eladó 7500 lejért. Aradulnou (Ujarad) Fő-ut 161. 4213

EGY balkaros szusztergép, egy fűrészmotor és gyorsfűrőgép eladó. Engelhardt és Fiola Páncota. 4210

NAGY Singer varrógép eladó. Arad, Strada Veliciu (Lipót-ucca) 6. 4222

KERÉKPÁROK, varrógépek legjobb német gyártmány. Kovács Soma Társánál Arad. 4233

TISZTAN olvasztott fegyvet napi áron minden mennyiségben veszünk, Ázurot vegytermékek gyára. Arad, Str. Ciocnea (Pöltenberg Ernő-ucca) 19. 10.098

SZALONGARNITURA, alig használt, egy ebédő-keiler olcsón eladók. Arad, Str. Carcanul (Lövész-ucca) 16. 15.072

ALKALMI VÉTEL! Jókarban lévő hálószoba 14.000 Lejért azonnal eladó. Arad, Str. 29. Decembrie 4. (Hasszinger-u.) 4256

HASZNALT OLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

53 Lej egy méter finom **grenadin** minden színben **Welsz Armin** divatruházában Arad, Piața Avram Iancu 18. (Szabadság-ter). 4204

Ha olcsó és praktikus alkalmi ajándékot akar beszerezni, úgy forduljon Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca), I. emelet jobb ajtó. 1000

Ingatlan.

KIS magánház Murázel (Zsigmondháza) a Maros-híd mellett, 2 szoba, konyha, hozzá tartozó melléképítményekkel, majorság udvarral, kis kerttel eladó. Bővebbet Wild cukrászda Arad. 4146

OLCSÓ VÉTEL! A hegyalja minden részén teljes felszereléssel urasági szőlők szép villákkal, 3 katasztrálistoló, 30 katasztrális. — Magánházak, négy parkettás szobával, teljes komforttal, egy bérházak üzlettel és lakással. 40—50.000 lej évi jövedelemmel eladók. Muntean și Flora Arad, Bulev. Regina Maria 10. 4228

MAGANHAZ nagy kerttel, elfoglaltató kettő szobás lakással eladó. Arad, Str. Rahovei 79. szám. 4245

ELADO Arad Strada Alexandru Gavra (Csernovits-ucca) 7. számú ház sütődével. Értekezni lehet ugyanott. 15.073

ARAD, Strada Numa Pompiliu (Kaszaucca) 58. számú magánház butorral együtt elutazás miatt sűrűsően eladó. 4237.

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot Sándor hírlapiroda ARAD, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 10062

Központi Kertben Aradon ma és minden este 10 órakor szenzációs műsor